

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор Державного науково-методичного
центру змісту культурно-мистецької освіти

_____ М.М.Бриль

_____ 2019 р.

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ЗМІСТУ КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

ГІТАРНИЙ ДИВОСВІТ

*Методичний посібник
для музичних відділень мистецьких шкіл*

Київ – 2019

Укладач: **О. А. Шабельська**

викладач вищої кваліфікаційної категорії Чернігівської школи мистецтв при музичному коледжі імені Л. М. Ревуцького

Рецензенти:

Г. П. Петрівська

спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист відділу народних інструментів КЗ ЛОР «Самбірський коледж культури і мистецтв»

А. Д. Даниш

викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист, голова циклової комісії «Оркестрові народні інструменти» ОКЗ «Северодонецький коледж культури і мистецтв імені Сергія Прокоф'єва»

Відповідальна
за випуск

С. М. Трускалова

Рекомендовано

на засіданні навчально-методичної ради Чернігівської філії Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (протокол № 05 від 25 квітня 2019 р.)

© Шабельська О. А., 2019 р.

© Державний науково-методичний центр змісту культурно-мистецької освіти, 2019 р.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
ПОУРОЧНИЙ ПЛАН	10
«ТВОРЧИЙ ЗОШИТ»	29
I. Музична мова	34
II. Гітарна мова	43
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ	73
ДОДАТКИ	
Картки	75
Нотний матеріал	81
Заключне слово від автора	157

ПЕРЕДМОВА

«Суспільство майбутнього не потребуватиме ремісництва, яким будуть займатися роботи, а потребуватиме креативної свідомої особистості, здатної виробляти щось нове. Саме тому всі наші зусилля наразі спрямовані на те, щоб виховати наших дітей людьми майбутнього – креативно мислячими творчими особистостями. Новий підхід до освіти – дитиноцентрований, яким передбачено ставити за мету розуміння з чим має виходити дитина після навчання та який спрямовує зосередитись на результаті – не на продукті (що саме демонструє дитина на контрольному іспиті), а чого вона досягла протягом строку навчання в школі».

Колос Тетяна Миколаївна, генеральна директорка *Директорату мистецької освіти*.

«Новими типовими освітніми програмами передбачено, що навчання в першу чергу зосереджене на учні. Врегульовано відносини, які забезпечують взаєморозуміння між учнем і вчителем та які дають можливість забезпечення індивідуального спрямування, індивідуального розвитку та індивідуального підходу».

Ткаченко Леся Яківна, завідувачка відділу формування та моніторингу змісту культурно-мистецької освіти *Державного науково-методичного центру змісту культурно-мистецької освіти*.

Дитяча школа мистецтв №6 імені Г.Л. Жуковського, в якій з вересня 2018 року відбувався пілотний проект з упровадження в освітній процес мистецьких шкіл освітніх програм початкової мистецької освіти. Директор школи, **Микола Кутняхов**, зазначив: «Є велика різниця між тим, що таке виконавець і тим що таке творча особистість. Розуміння цього і лягає в основу тих змін, які відбуваються наразі в системі мистецької освіти. За 300 років вперше Міністерство культури відійшло від імперських та ідеологічних спрямувань і звернулося до головної діючої особи мистецької освіти - до дитини. Дитина – це майбутнє, а викладач – провідник. І саме завдяки ефективній співпраці дитини і вчителя ми зможемо зробити мистецьку школу майбутнього».

Мистецтво з його унікальними можливостями впливу на особистість має розглядатися не тільки як джерело розвитку спеціальних художніх здібностей і суто художніх умінь (що є надзвичайно важливим, але недостатнім), а також як універсальний засіб формування світоглядних уявлень і ціннісних орієнтацій, духовно-творчого потенціалу, образно-асоціативного мислення особистості, загальнокультурних і соціокультурних компетентностей. Таким чином, кардинального оновлення потребують цілі і зміст навчання і виховання, технології викладання мистецтва, оцінювання результатів освіти.

Реалізація цілісного підходу до загальної мистецької освіти в умовах нової гуманітарної парадигми передбачає поряд із традиційним монопредметним

викладанням мистецьких дисциплін пошук шляхів інтеграції в межах освітньої галузі, а також прогнозування широких міжпредметних і міжгалузевих зв'язків.

Л. М. Масол «Загальна мистецька освіта: теорія і практика»

Ідея інтегрованих уроків у педагогіці не нова, але в останні роки в світлі завдань, які стоять перед закладами позашкільної освіти, а саме всебічний розвиток особистості дитини, набула принципово важливого значення.

У сучасній педагогіці між предметні зв'язки переросли в проблему інтегрованого пізнання. Стосовно навчального процесу поняття «інтеграції» може набувати двох значень:

по-перше – це створення в учня цілісного уявлення про навколишній світ;

по-друге – це пошуки спільної платформи зближення предметних знань.

Міжпредметним зв'язкам, як основі цілісного сприйняття й пізнання світу, а також методичному засобу навчально-виховного процесу присвятили свої дослідження Я. А. Коменський, Й. Г. Песталоцці, К. Д. Ушинський, В. О. Сухомлинський. «Все що знаходиться у взаємозв'язку, повинно викладатися у такому ж зв'язку», – пише про інтегровані уроки Ян Амос Коменський.

«Ніщо не може бути важливішим у світі, ніж уміння бачити предмет з усіх боків і серед тих відносин, у які він поставлений», – вважав Костянтин Ушинський.

Джон Локк, англійський педагог та філософ вперше висунув ідею про стержень, навколо якого мають бути об'єднані знання.

В мистецькій школі таким «стержнем» безумовно є музична мова. Вивчення її знакової системи, розуміння засобів виразності, поняття форми та поступове здобуття навичок виконання музичних творів є основною метою навчального процесу у класі спеціальності. У класі теорії музична мова вивчається більш ретельно та деталізовано, але демонстрація цих понять знаходиться в дещо специфічній послідовності і на одному інструменті. В такій системі подачі матеріалу в учня виникає відчуття відокремленості цих предметів.

Однак до цього часу немає вичерпного комплексного дослідження, присвяченого інтеграції знань саме на заняттях музично-теоретичних дисциплін та спеціальності у мистецькій школі.

Мета педагогічного пошуку вирішення цієї проблеми полягає у теоретичному обґрунтуванні та виявленні практичних форм впровадження у процес вивчення предметів музично-теоретичного циклу міжпредметних зв'язків.

Одним із факторів оптимізації навчання, який викликає у вчителів найбільші труднощі, є організація навчальної діяльності з використанням міжпредметних зв'язків. Причини труднощів практичного здійснення міжпредметних зв'язків носять як об'єктивний, так і суб'єктивний характер.

Об'єктивна причина – це недостатність методичних рекомендацій у цій галузі, координації діяльності вчителів з спеціальності та вчителів з музично-теоретичних дисциплін. Суб'єктивні причини – це необізнаність у змісті програм

із суміжних предметів у музичній школі, недостатність знань та умінь, відсутність досвіду в реалізації зв'язків між предметами.

Через інтеграцію музично-теоретичних дисциплін зі спеціальністю можна досягти здійснення взаємозв'язку між ними і сформувати в учнів навичок правильного читання нотного тексту, його інтерпретації та в подальшому успішного відтворення. Для здійснення внутрішньо предметної інтеграції дисциплін теоретичного циклу і спеціальності застосовуються наступні форми роботи:

- гра п'єс з назвою нот;
- гра п'єс зі словами або з рахунком тривалостей адаптує дитину до ритмічних диктантів, визначення розмірів, сильних долей такту;
- застосування на уроці спеціальності дидактичного матеріалу (карток з нотами, тривалостями, кросвордів, творчих завдань на різні теоретичні поняття, ритмічних вправ, гра простої мелодії від різних звуків і т. і) допомагає учню впевнено відчувати себе на теоретичних заняттях (транспонування мелодії, написання диктанту, знання інтервалів, тривалостей, розуміння появи приключових знаків).

Переваги інтегрованого навчання для учнів мистецької школи:
всебічне розуміння мети кожного предмету в різних контекстах;
поглиблене вивчення музичної мови, завдяки її дослідженню через кілька точок зору.

Процес інтеграції вимагає виконання певних умов:

- об'єкти дослідження однакові або досить близькі (тоді ми досліджуємо об'єкт з різних сторін, використовуючи навчальний матеріал різних дисциплін);
- у навчальних предметах використовуються однакові або близькі методи (потрібно вирівняти поняттєву та методологічну бази);
- те, що пізнається, підпорядковується загальним закономірностям, які вивчаються на уроці (тобто ми узагальнюємо навчальний матеріал з різних предметів та пізнаємо більш складну систему).

Виходячи з багаторічного досвіду виявилось, що не все залежить від вчителя з спеціальності. Учні гарно навчилися грати, є схвальні відгуки від вчителів, батьків і ось зненацька звучить: «Я хотів би ходити тільки на гітару, а теорія мені не зрозуміла...». В бесідах з колегами з інших спеціальностей з'ясувалося, що це реальна проблема системи навчання, яка начебто заснована на всебічному творчому розвитку у мистецькій школі, але предмети мають розірвані зв'язки. Дитина та її батьки, у більшості випадків, не розуміють значення теоретичних предметів. «Ми ж прийшли навчитися грати на інструменті для себе, навіщо нам такі складні предмети?», – кажуть вони.

Першим кроком у вирішенні цього питання було звернення до викладачів з теорії. Ми попросили їх надати поурочний план роботи з учнями 1-го року навчання. Згідно нього було розроблено поурочний план роботи з учнями згідно програми з теорії та інструменту.

Метою було так побудувати роботу на уроці з учнем, щоб він міг легко засвоювати теоретичний матеріал, здобував навички гри на інструменті, не втрачав цікавості від інших занять, тому що розумів теми, які йому пояснили індивідуально. Якщо учень пропускав якісь уроки з теорії, то на двох уроках спеціальності, він все одно опрацьовував цю тему. Таким чином і було розпочато роботу. Розроблено систему творчих уроків на рік, включивши завдання розроблені досвідченими педагогами-теоретиками нашого міста: Демиденко Маргаритою Володимирівною та Мінасян Ларисою Борисівною. Роздрукувавши спеціальні аркуші, та поступово додаючи їх один до одного, створювались саморобні посібники для кожного учня. На протязі року ми поверталися до них, щоб повторити матеріал перед контрольним зрізом знань з сольфеджіо наприкінці семестру або якщо дитина щось забула вона могла звернутися до цього матеріалу і повторити.

Результати:

Учні дуже раділи таким творчим завданням:

- намалюй ноти за образами «Вірша про ноти»;
- кросворди на закріплення теоретичних термінів;
- вірш про знаки альтерації, та цікаві вправи на їх написання та знаходження на грифі;
- нотні завдання по типу ребусів та ритмічні вправи;
- картки з нотами.

Дитина у нотному зошиті прописує ноти від Мі малої до Сі другої октави. На звичайному папері малюємо окремо кожну ноту і запрошуємо дитину до гри: розклади у вірному порядку I, II, малу октави. Згодом з цих октав ми відокремлюємо ноти, які відповідають відкритим струнам. На даному етапі (це десь 2-3 урок), ми починаємо грати на гітарі вправи зі словами на відкритих струнах. Спочатку плескаємо в долоні, вірші цих вправ, щоб дитина відчула пульс, танцюємо, скандуємо по складах, а тоді вже граємо на інструменті. Уроки виходять насичені, цікаві. У віці 6-7 років (перший рік навчання) учень не може сидіти з інструментом 35 хвилин, увага ще не стійка, і тому саме зміна діяльності призводить до успішних результатів та фіксує знання з різних сторін, завдяки розмаїттю підходів до матеріалу. По-друге діти стали більш вмотивовані до відвідування всіх занять у мистецькій школі.

Наприкінці першого року таких занять, відгуки вчителів з теорії були високі. Навіть вчителі по загальному фортепіано, яке починається з 2-го класу, дивувалися, що діти знають ноти, октави, швидко орієнтуються у ритмах, розмірах тощо.

Під час проходження курсів підвищення кваліфікації, моя робота була відмічена як найкраща, бо вона була написана з живого досвіду, з поурочним планом поєднання програм та додатками до уроків у вигляді творчих завдань. Було прийнято рішення розробити не просто поурочні завдання в допомогу викладачам, а запропонувати учням самим долучитися до процесу (розмалюй, визнач, знайди, тощо).

В загальноосвітніх школах по кожному предмету крім підручника є прописи, це такі зошити, які не треба повертати вони у кожного свої, і безпосередньо у ньому можна виконувати завдання. Було розроблено систему творчих завдань для першого року навчання у мистецькій школі.

«Гітарний дивосвіт» – методичний посібник, прописи для мистецької школи, за рецензією заслуженого працівника культури України Малиневської Валентини Мефодіївни, кандидата педагогічних наук, викладача методиста вищої категорії по класу гітари Рогози Олексія Сергійовича, магістра музикознавства викладача музично-теоретичних дисциплін Мінасян Лариси Борисівни. У травні 2017 року наукова рада Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв рекомендувала до друку даний методичний посібник.

Пропонована робота зацікавить викладачів мистецьких шкіл та їх учнів. Вона заснована на особистому досвіді, а також на досвіді педагогів теоретиків.

Запропонований методичний посібник містить в собі базові, для початкового етапу навчання, знання з обох предметів. Використані в ньому схеми та таблиці допоможуть учневі швидко засвоїти учбовий матеріал. До кожної теми додаються творчі завдання з поясненнями до них. Ці завдання зрозумілі, корисні і дійсно допоможуть учневі краще запам'ятати теоретичну частину навчання гри на гітарі. Цікаво те, що тема з теорії пропонується у вигляді вправ на інструменті. Учень вже через 1-2 місяці навчання може знайти на грифі ноти у I позиції на всіх струнах, впевнено знати тривалості, грати до 5-ти маленьких п'єс на відкритих струнах в потрібному ритмі зі словами. В останній частині посібника, пропонується музичний матеріал, розроблений з урахуванням важливих на початку навчання гри на гітарі вправ та навичок. Дані п'єси корисні та цікаві для учня, бо вони розвивають не тільки технічну, а ще й естетичну, емоційну та мотиваційну сторони музичного сприйняття дитини. До кожної п'єси додається розмальовка, яка відображає запропонований образ, підібрані слова віршів українських авторів, надається завдання з теорії. Подібний комплексний підхід сприяє всебічному, поглибленому засвоєнню учнем музичної мови, а також зацікавлює та мотивує його до подальшого навчання.

«Гітарний дивосвіт» змістовно поєднує в собі такі важливі для початкового етапу навчання в мистецькій школі функції: встановлює міжпредметний зв'язок (гітара – музична теорія – художнє мислення); допомагає учню отримати стійке знання з предметів мистецької школи; робить уроки насиченими, цікавими, ефективними; мотивує дитину до навчання у школі.

Використовуючи творчий підхід та інноваційні методи в процесі навчання, ми спонукаємо учнів до активної розумової діяльності, розвитку творчих здібностей, а це, в свою чергу, допомагає досягти головної мети освіти, формування творчої, всебічно розвиненої та естетично вихованої особистості.

ПОУРОЧНИЙ ПЛАН

I чверть

1 тема: Нотоносець. Скрипковий ключ. Запис звуків нотами. I октава.

Гітара 1 урок

Знайомство з учнем.

Розмова про інструмент. Частини гітари («Творчий зошит» с. 43). Теорія.

Хід уроку

Запис даних учнів. Бесіда про те, чому він обрав цей інструмент, де він чув його звучання, що саме йому подобається в ньому.

Частини гітари, пояснення та показ у нотному зошиті принципу запису нот на нотоносії, скрипковий ключ. Учень записує ноти на лінійках. Поняття октави, пояснення та показ на фортепіано.

Частини гітари. Прописати декілька рядків нот на нотоносії 3 октави («Творчий зошит» с. 46), скрипковий ключ.

2 урок

Навчальна гра (картки з нотами «Творчий зошит» с. 47, 48, 77, 79).

Стрій гітари («Творчий зошит» с. 47).

Хід уроку

Учень на інструменті показує частини гітари.

Гра з дитиною «Назви ноту та її октаву» (картки).

Пояснення поняття «Відкриті струни». Кожна струна має ім'я. («Творчий зошит» с. 48).

Розкладати картки: 3 октави + відкриті струни.

2 тема: Тривалість звуків. Ритмічне відчуття.

Гітара 3 урок

Позначення пальців лівої та правої руки («Творчий зошит» с. 44).

Посадка («Творчий зошит» с. 44). Постановка правої руки («Творчий зошит» с. 45).

Вправи на розвиток моторики пальців («Творчий зошит» с. 50).

Гра на інструменті. Вправи та поспівки зі словами на відкритих струнах («Гітарний дивосвіт» с. 82-103). Поняття ритму через наголос та кількість складів у словах («Творчий зошит» с. 60-72).

Хід уроку

Розкладання карток. Три октави та відокремлення нот, які позначають відкриті струни. Повторення частин гітари. Позначення пальців.

Посадка. Пояснення учню та батькам всіх нюансів та важливості цього процесу.

Гра п'єс на відкритих струнах. Викладач контролює вірність звуковидобування, посадки.

Картки. Частини гітари. Позначення пальців. Гра вправ.

4 урок

Повторення та закріплення вивченого матеріалу.

Тривалість звуків («Творчий зошит» с. 36-38).

Гра вправ для правої руки, розрізняючи тривалості нот.

Хід уроку

Пояснення терміну «Тривалість», «Пауза». Гра з картками «Яка тривалість чи пауза?» - назва, рахунок.

Гра на інструменті. Викладач контролює посадку та постановку правої руки, звуковидобування та вірність чергування пальців.

Перед грою робимо вправи на моторику та плескаємо ритм вправи з рахунком вголос.

Картки. Гра вправ зі словами напам'ять.

3 тема: Наголос. Наголошені та ненаголошені долі. Поняття про дводольний розмір. Ритмічні вправи.

Гітара 5 урок

Такт, тактова риска, розмір.

Вправи на моторику пальців обох рук.

Гра п'єс з урахуванням теми.

Хід уроку

Розповідь про частини запису музичної мови: такт, тактова риска, розмір, сильні та слабкі долі («Творчий зошит» с. 34-35). Творчі завдання на засвоєння цієї теми.

Вправи на моторику.

Гра на інструменті п'єс на відкритих струнах зі словами, звертаючи увагу учня на наголос та розташування долей у дводольних, тридольних та чотиридольних тактах.

Картки. Гра п'єс зі словами та рахунком.

6 урок

Продовження творчих завдань. Дводольний розмір.

Вправи на моторику.

Гра на інструменті. Відкриті струни 4,5,6.

Хід уроку

Викладач пояснює розташування тривалостей у дводольних тактах за допомогою різних засобів: плескання в долоні вправ, виконати письмові завдання («Творчий зошит» с. 39-42).

Виконання з учнем вправ на розвиток моторики.

Гра великим пальцем. Розповідь про значення басових струн при грі на гітарі, їх особливе звучання. Гра п'єс на відкритих струнах з басами. («Гітарний дивосвіт» с. 95-102).

Картки. Творчі вправи на тривалості. Гра п'єс з басами.

4 тема: Поняття про лад. Закінчення і незакінченість мелодії. Тоніка.

Гітара 7 урок

Розповідь вчителя про лад. Читання вірша про лад («Творчий зошит» с. 51). Тоніка.

Виконання з учнем вправ на розвиток моторики.

Гра на інструменті.

Хід уроку

Картки, творчі завдання, які учень виконував вдома, рахування вголос та плескання у долоні вправ на дводольний розмір.

Учень розкладає картки на три октави. Викладач починає пояснювати тему «Лад і тоніка» і пропонує знайти тоніку серед карток.

Виконання з учнем вправ на розвиток моторики.

Учень грає вивчені п'єси на відкритих струнах, а викладач просить його зупинитись перед останньою нотою та розповісти, як він відчуває незакінченість мелодії.

Продовжувати виконувати всі завдання та вивчити вірш про лад, в картках знаходити тоніку.

8 урок

Продовження теми «Лад і тоніка».

Вправи на моторику.

Гра на інструменті.

Хід уроку

Картки: розкладання звукорядів від різних звуків, тоніка, відкриті струни. Картки на тривалості з плесканням у долоні їх рахунку, учень розповідає вірш про лад.

Викладач ілюструє учню п'єси на інструменті в різних ладах, а він визначає, який це лад. Знаходження тонічного звуку, викладач грою показує закінчені та незакінчені мелодії.

Виконання з учнем вправ на розвиток моторики.

Учень демонструє виконане вдома завдання. Викладач контролює дії учня: посадка, постава правої руки. Гра подвійних нот на інструменті (i, m). («Гітарний дивосвіт» с. 103).

Картки, плескати у долоні та рахувати вголос ритмічні вправи. Гра п'єс напам'ять зі словами.

5 тема: Мажорний лад. Ступені звукоряду в C-dur. Паузи.

Гітара 9 урок

Мажорний лад. Поняття «ступені». Позначення їх римськими цифрами. Паузи.

Вправи на моторику.

Гра на інструменті.

Хід уроку

Вчимося писати римські цифри, підписувати їх під нотами До-мажору, розповідь про ступені. («Творчий зошит» с. 53-54). Розповідь про паузи та їх вигляд, рахування та значення у нотному записі («Творчий зошит» с. 36-37).

Вправи на моторику.

Граємо п'єси з назвою нот. Викладач ілюструє гру на інструменті п'єс з паузами. Учень грає п'єси з паузами.

Картки: октави, відкриті струни, тривалості та паузи. Ритмічні вправи. Гра п'єс напам'ять з назвою нот, зі словами, з рахунком.

10 урок

Продовження теми попереднього уроку.

Вправи на моторику.

Гра на інструменті.

Хід уроку

Учень розкладає, на прохання вчителя, ноти першої октави. Викладач розповідає, що з цих нот складається До-мажор. Знаходимо тоніку.(Картки з римськими цифрами).

Вправи на моторику.

Граємо п'єси під «мінусовки» зі збірки Н. Парадізі («Гітарний дивосвіт» с. 86-88). Учень грає з рахунком. Чітко чергує під свій рахунок звуки та паузи. На прикладі цієї п'єси викладач знайомить учня з терміном «Реприза» та його значенням.

Картки. Ритмічні вправи. Гра п'єс з назвою нот вголос.

6 тема: Т5/3. Стійкі та нестійкі звуки в С- dur.

Гітара 11 урок

Стійкі та нестійкі звуки. Картки.

Вправи на моторику.

Гра на інструменті.

Хід уроку

Розкладання карток: ноти До – мажору, знаходження тоніки, ступені.

Викладач пояснює учню тему «Стійкі та нестійкі ступені» («Творчий зошит» с. 53).

Вправи на моторику.

Гра п'єс на інструменті зі словами, по нотах та напам'ять.

Картки. Ритмічні вправи. Гра вправ. Творчі завдання («Творчий зошит» с.39).

12 урок

Т 5/3. Картки. Повторення теми з попереднього уроку.

Вправи на моторику.

Гра на інструменті.

Хід уроку

Розкладання карток: три октави, відкриті струни, До-мажор: тоніка, стійкі, нестійкі.

Повторення тривалостей та пауз з картками.

Викладач пояснює тему «Тризвук Т5/3». Тренуємось на картках знаходити тризвук. Викладач демонструє звучання Т5/3 на інструменті.

Вправи на моторику.

Граємо вивчені раніше п'єси з назвою нот, зі словами, з рахунком. Якщо в учня не виходить чітко грати з диском то треба полишити інструмент і разом з учнем стати на ноги. Під звучання диску спробувати відтворити в русі ритм п'єси, поставивши за мету точне відтворення сильної долі плесканням.

7 тема: Закріплення матеріалу І чверті.

Гітара 13 урок

Повторення всіх тем за допомогою карток та творчих завдань з «Творчого зошиту».

Гра на інструменті.

Хід уроку

Картки(всі види тем з картками).

Ритмічні вправи. Творчі завдання на повторення(«Творчий зошит» с. 39).

Міні-концерт: учень грає 5-6 п'єс напам'ять зі словами.

Повторення всіх тем та закріплення того матеріалу який не вдалося добре запам'ятати.

14 урок

Підготовка до контрольної з теорії.

Вправи на моторику.

Гра на інструменті.

Хід уроку

Картки. Ритмічні вправи.

Повторення з вчителем різних тем за допомогою «Творчого зошиту».

Вправи на моторику.

Гра на інструменті. Гра подвійних нот. Арпеджіо(«Гітарний дивосвіт» с. 95-103).

Картки. Гра п'єс.

8 тема : Контрольний урок.

Гітара 15 урок

Продовження підготовки до контрольної.

Вправи на моторику.

Гра на інструменті.

Хід уроку

Картки – всі види розкладання. Плескання у долоні з рахунком вправ.

Повторення з вчителем різних тем за допомогою «Творчого зошиту».

Вправи на моторику.

Учень грає п'єси зі словами напам'ять та по нотах.

Картки. Гра п'єс.

16 урок

Творчі завдання. Підведення підсумків.

Гра п'єс на інструменті.

На канікулах все повторювати.

9 тема: Затакт у розмірі 2/4. Ритмічні вправи.

Гітара 17 урок

Повторення.

Викладач пояснює тему «Затакт».

Вправи на моторику.

Гра на інструменті.

Хід уроку

Учень розкладає картки: октави, відкриті струни, До- мажор, стійкі та нестійкі ступені, тривалості та паузи.

Тему «Затакт у розмірі 2/4» викладач пояснює за допомогою ілюстрування нотного матеріалу. Плескання у долоні з рахунком уголос вправ зі співом.

Пропонує учню спробувати у п'єсах різної складності знайти затакт і почати рахувати з вірної долі («Творчий зошит» с. 42).

Вправи на моторику.

Нова тема: «Натискання нот на грифі». Перша нота, з якої учень починає цей процес – нота «ля» на 3 струні II лад. Це середина грифу на перших трьох ладах і тому сприяє вірному розташуванню лівої руки («Творчий зошит» с. 48). Гра п'єси зі збірки «Гітарний дивосвіт» с. 104-108).

Картки. Гра п'єс. Ритмічні вправи на затакт.

18 урок

Ритмічні вправи.

Вправи на моторику.

Гра на інструменті.

Хід уроку

Картки. Ритмічні вправи.

Ритмічні вправи на різні теми.

Вправи на моторику.

Повторення п'єс на відкритих струнах. Гра п'єси з нотою «ля».

Картки. Ритмічні вправи. П'єса з нотою «ля» напам'ять.

10 тема : Тон і півтон. Ввідні звуки. Будова мажорного звукоряду. Гама.

Гітара 19 урок

Тон і півтон. Ввідні звуки.

Вправи на моторику.

Гра п'єс на інструменті.

Хід уроку

Викладач демонструє учню на фортепіано та на гітарі тему: «Тон і півтон». Ввідні звуки.

Вправи на моторику.

Гра п'єс з нотою «ля», викладач контролює вірне натискання учнем нот на грифі.

Вивчити декілька п'єс з нотою «ля» напам'ять для кращого оволодіння новою навичкою.

20 урок

Будова мажорного звукоряду. Гама.

Вправи на моторику.

Повторення нотного матеріалу, гра п'єс з нотою «ля».

Хід уроку

Поняття гами. Будова мажорного звукоряду. («Творчий зошит» с. 51).

Вправи на моторику.

Граємо всі п'єси зі словами.

Картки. Гра п'єс напам'ять.

11 тема: С – dur, ступені, T5/3, ввідні звуки.

Гітара 21 урок

Поняття T 5/3.

Вправи на моторику.

Гра на інструменті.

Хід уроку

Учень розкладає картки по темі: «Будова мажорного ладу, ввідні звуки, гама».

Викладач розповідає тему: «Тонічний тризвук».

Вправи на моторику.

Гра п'єс з нотою «ля». Відпрацювання точного натискання на грифі.

Картки. Вивчення п'єс напам'ять.

22 урок

Підсумки по темі.

Вправи на моторику.

Гра п'єс.

12 тема : Складання мелодій: а) на знайомі вірші; б) на заданий ритм.

Гітара 23 урок

Творчі завдання на тему: «Складання мелодій».

Вправи на моторику.

Гра п'єс.

Хід уроку

Скласти разом з дитиною мелодії на вірші з «Творчого зошиту» с. 60-72.

Вправи на моторику.

Гра п'єс.

Скласти мелодію на відкритих струнах на знайомий вірш.

24 урок

Творчі завдання на різні теми.

Вправи на моторику.

Гра на інструменті.

Хід уроку

Картки. Ритмічні вправи.

Демонстрація та перевірка творчого завдання.

Вправи на моторику.

Нова тема: «Нота «до»».(«Гітарний дивосвіт» с.108-110).

Картки. Гра по нотах нових п'єс.

13 тема : Тональність. Розмір 2/4.

Гітара 25 урок

Поняття тональності.

Вправи на моторику.

Гра п'єс з нотою «до».

Хід уроку

Картки. Ритмічні вправи.

Викладач пояснює тему: «Тональність». Вирішення творчих завдань.

Вправи на моторику.

Гра п'єс з нотами «ля», «до».

Гра п'єс вивчення деяких напам'ять.

26 урок

Розмір 2/4

Вправи на моторику.

Гра п'єс.

Хід уроку

Картки. Ритмічні вправи.

Диригування п'єс у розмірі 2/4.

Вправи на моторику.

Гра п'єс зі словами. Викладач контролює вірну посадку та постановку обох рук.

Картки, диригування п'єс. Гра п'єс напам'ять.

14 тема : Тональність D – dur: будова, поява дієзів. Гама, T 5/3, ввідні звуки.

Гітара 27 урок

Тональність D – dur: будова, поява дієзів («Творчий зошит» с. 55-57).

Вправи на моторику.

Підготовка до новорічного концерту для батьків. Вибір п'єс.

Хід уроку

Картки.

Викладач пояснює тему. Будова ре мажору. Робота з картками, показ на четвертій струні за схемою, як в до мажорі тільки з 0 ладу. Творчі завдання.

Вправи на моторику.

Вибір п'єси на новорічний концерт.

Добре вивчити напам'ять обрану п'єсу. Вивчити вірш про знаки («Творчий зошит» с. 55).

28 урок

Гама, T5\3, ввідні звуки («Творчий зошит» с. 54).

Вправи на моторику.

Гра п'єс.

Хід уроку

Викладач пропонує учню пригадати матеріал з минулих уроків. Гама, T5\3, ввідні звуки.

Вправи на моторику.

Гра п'єс. Репетиції на сцені. Щоб дитина не лякалася виступу, я запрошую на попередні уроки батьків інших дітей, а також провожу розмову з батьками учня про те, щоб вони влаштовували міні- концерти вдома для друзів, родичів, сусідів. Так дитина поступово адаптується, і хвилювання зменшується.

Довчити п'єсу на концерт. Теоретичний матеріал – напам'ять.

15 тема: Транспозиція D-C.

Гітара 29 урок

Транспозиція D-C.

Вправи на моторику.

Гра п'єс.

Хід уроку

Картки-повторення всього матеріалу.

Транспозиція («Творчий зошит» с. 52).

Вправи на моторику.
Гра п'єс напам'ять.
Грати п'єси. Повторити п'єси з нотою «ля».

30 урок

Повторюємо теми за I півріччя.
Вправи на моторику.
Повторення п'єс за все півріччя.

Хід уроку

Підготовка до контрольної за I півріччя.
Вправи на моторику.
Гра п'єс напам'ять та по нотах.

Все повторювати.

16 тема: Повторення тем I півріччя. Підготовка до контрольної.

Гітара 31 урок

Творчі завдання.
Вправи на моторику.
Граємо та співаємо.

Хід уроку

Картки, плескання у долоні ритмічних вправ.
Продовжуємо робити творчі завдання на теми, що вивчили у I півріччі.
Вправи на моторику.
Граємо та співаємо. Контрольний залік по п'єсах зі словами.
Повторювати п'єси з рахунком вголос.

32 урок

Повторюємо правила, робимо творчі вправи на повторення.
Вправи на моторику.
Граємо та рахуємо вголос. Контрольний залік по п'єсах з рахунком вголос.

Хід уроку

Картки. Плескання ритмів на 2\4.
Викладач дає дитині завдання з «Творчого зошиту».
Вправи на моторику.
Контрольний залік по п'єсах з рахунком вголос.

II півріччя

1 тема: Розмір 3\4. Нота з крапкою. Ритмічні вправи.

Гітара 1 урок

Повторення: картки, ритмічні вправи на тему: «Розмір 2\4». Нова тема з розкладанням карток: «Ноти на грифі».

Розмір 3\4. Ритмічні вправи.

Вправи на моторику.

Повторення нотного матеріалу. Корекція посадки та постановки рук при грі на інструменті. Нові п'єси з нотою «ре» та «соль».

Хід уроку

Картки: октави, відкриті струни. Учень плескає у долоні ритмічні вправи у розмірі 2\4 з рахунком вголос. Викладач показує, за допомогою карток, нову тему: «Ноти на грифі» («Творчий зошит» с. 48).

Викладач пояснює тему: «Розмір 3\4».

Вправи на моторику.

Учень на свій розсуд обирає та грає твори з минулого півріччя.

Викладач виправляє недоліки посадки та постави рук. Потім знайомить учня з нотами: «ре» - друга струна III лад та «соль»- перша струна III лад («Гітарний дивосвіт» с. 111-128).

Плескати, з рахунком вголос, ритмічні вправи в розмірі 2\4 та 3\4. Повторювати п'єси, які обрав учень. Грати по нотах нові.

2 урок

Нота з крапкою («Творчий зошит» с. 40).

Вправи на моторику.

Нові п'єси.

Хід уроку

Учень плескає, з рахунком вголос, ритмічні вправи в розмірі 3\4. Розкладає картки «Ноти на грифі».

Викладач пояснює нову тему: «Нота з крапкою».

Вправи на моторику.

Гра п'єс («Гітарний дивосвіт» с. 147-151).

Гра п'єс. Картки. Творчі завдання.

2 тема : Тональність G-dur. Тетрахорди.

Гітара 3 урок

Тональність G-dur.

Вправи на моторику.

Гра п'єс.

Хід уроку

Картки «Ноти на грифі».

Викладач пояснює нову тему за допомогою карток та завдань з «Творчого зошита».

Вправи на моторику.

Гра п'єс з назвою нот або з рахунком.

4 урок

Тетрахорди.

Вправи на моторику.

Нова форма роботи: гра в ансамблі з вчителем.

Хід уроку

Картки.

Викладач пояснює тему.

Вправи на моторику.

Викладач пропонує учню нову для нього, цікаву форму роботи: «Гра в ансамблі» («Гітарний дивосвіт» с. 121, 131). Спочатку учень грає свою партію з рахунком вголос, а потім разом з вчителем. Учень продовжує рахувати.

Картки. Гра вдома учнем своєї партії. Повторити вірш про знаки. Повторити тему:

«Транспозиція».

3 тема : Транспозиція G-C.

Гітара 5 урок

Транспозиція G-C («Творчий зошит» с. 52).

Вправи на моторику.

Гра нових п'єс.

Хід уроку

Картки. Вірш про знаки. Тема “Транспозиція” – правило.

Викладач пояснює тему «Знаки альтерації» («Гітарний дивосвіт» с. 126-127, 133-138). Пропонує учню транспонувати у зошиті нову п'єсу, а потім зіграти з рахунком обидва варіанти.

Вправи на моторику.

Гра п'єси для ансамблю з рахунком разом з вчителем. Гра п'єси у соль мажорі та її ж у транспорті.

Картки. Гра на інструменті.

6 Урок

Розмір 3\4. Нота з крапкою. Тональність G-dur. Тетрахорди. Транспозиція G-C. Та повторення вірша про знаки.

Вправи на моторику.

Гра на інструменті. Нова форма роботи: «Читання нот з аркушу».

Хід уроку

Ритмічні вправи на 3/4 та ноту з крапкою плескаємо з рахунком вголос.

Вправи на моторику.

Викладач пропонує учню малознайомі п'єси із збірки «Гітарний дивосвіт» заграти самостійно, без підказок з боку вчителя, з рахунком, з назвою нот. Спочатку визначити розмір, потім тональність, кількість знаків, до яких нот вони належать, знайти ці ноти та зіграти їх окремо. А потім зіграти весь твір у повільному темпі.

Картки. Гра п'єс з попереднього уроку.

4 тема: Музичний диктант. Сольфеджування у розмірі 2\4, 3\4.

Гітара 7 урок

Сольфеджування у розмірі 2\4, 3\4.

Вправи на моторику.

Гра п'єс з репертуару учня.

Хід уроку

Картки. Ритмічні вправи.

Викладач дає дитині нотний матеріал і пропонує проспівати його на уроці.

Вправи на моторику.

Гра п'єс з репертуару учня на 2\4 або 3\4. Він сам обирає потрібні п'єси. Спочатку проспівує їх, а потім грає зі словами чи з рахунком.

Картки. Спів мелодій. Гра п'єс з другого півріччя.

8 урок

Повторення теми минулого уроку. Перша спроба написати музичний диктант.

Вправи на моторику.

Гра п'єс на тему: «Читання нот з аркушу». Продовження роботи з попереднього уроку.

Хід уроку

Картки – всі теми. Плескання ритмічних вправ за весь рік.

Викладач пропонує учню спробувати написати музичний диктант з тих п'єс, які він грав на відкритих струнах у I чверті або з нових.

Вправи на моторику.

Гра п'єс на тему: «Читання нот з аркушу». Продовження роботи з попереднього уроку.

Картки. Гра п'єс.

5 тема: Творчі завдання у C,D,G – створення другого речення.

Гітара 9 урок

Творчі завдання у C,D,G – створення другого речення.

Вправи на моторику.

Гра на інструменті. Вибір п'єси для відкритого академконцерту для батьків.

Хід уроку

Викладач пропонує учню в нотному зошиті створити продовження заданої мелодії.

Вправи на моторику.

Викладач з учнем грає ансамбль, а потім пропонує обрати п'єсу, яка йому до душі, на академконцерт для батьків.

Картки «Ноти на грифі». Вивчення обраної п'єси на пам'ять.

10 урок

Музични диктант.

Вправи на моторику.

Викладач з учнем грає ансамбль, а потім пропонує обрати п'єсу, яка йому до душі, на академконцерт для батьків.

Хід уроку

Картки «Ноти на грифі». Перевірка виконання творчого завдання.

Написання музичного диктанту.

Вправи на моторику.

Викладач з учнем грає ансамбль. Вивчення п'єси для концерту на уроці по частинах, які учень повторює поки не запам'ятає добре.

Картки. Вивчення обраної п'єси напам'ять.

6 тема: Типи руху мелодії. Створення мелодії у C,D,G.

Гітара 11 урок

Типи руху мелодії. Створення мелодії у C,D,G.

Вправи на моторику.

Гра на інструменті.

Хід уроку

Картки. Плескання у долоні вправ з рахунком вголос.

Викладач пояснює тему з ілюстрацією на інструменті різних типів руху мелодії.

Вправи на моторику.

Гра напам'ять п'єси для концерту.

Картки. Гра п'єси. Творче завдання.

12 урок

Продовження теми.

Вправи на моторику.

Гра п'єси на концерт. Читання нот з аркушу.

Хід уроку

Нову п'єсу для гітари транспонуємо в нотному зошиті у потрібні тональності.

Вправи на моторику.

Гра п'єси на концерт. Читання нот з аркушу.

Картки. Повторення п'єс II півріччя. Творче завдання, яке не встигли зробити на уроці.

7 тема: Ритмічні вправи у розмірі 2\4, 3\4. Затакт. Пауза.

Гітара 13 урок

Ритмічні вправи у розмірі 2\4, 3\4. Затакт. Пауза.

Вправи на моторику.

Вибіркова гра п'єс I та II півріччя. П'єса на концерт.

Хід уроку

Картки.

Ритмічні вправи у розмірі 2\4, 3\4. Затакт. Пауза.

Вправи на моторику.

Викладач пропонує учню зіграти 4 п'єси на вибір, називаючи: розмір, тональність, знаки при ключі. Грає з назвою нот або зі словами. П'єса на концерт напам'ять.

Картки. Повторення п'єс з рахунком вголос.

14 урок

Вправи на моторику.

Гра на інструменті.

Хід уроку

Картки на всі теми. Повторення.

Затакт. Музичний диктант.

Вправи на моторику.

Читання нової п'єси з листа. Гра п'єси напам'ять для концерту.

Картки на всі теми. Гра п'єси напам'ять.

8 тема: Контрольний урок.

Гітара 15 урок

Повторення матеріалу III чверті. Музичний диктант.

Вправи на моторику.

Репетиція п'єси для концертного виступу.

Хід уроку

Картки. Плескання у долоні ритмів.

Музичний диктант. Перевірка вчителем знань учня через повторення творчих завдань.

Вправи на моторику.

Репетиція в залі для концерту

Картки. Все повторювати.

16 урок

Підготовка до контрольної.

Вправи на моторику.

Концерт для батьків.

Хід уроку

Картки. Ритмічні вправи.

Повторення різних тем через творчі завдання.

Вправи на моторику.

Виступ учня. Обговорення виступу з учнем (яка його думка про свій виступ? Як він бачить виступи інших учнів? Що треба робити, щоб грати краще?).

Картки.

9 тема: Розмір 4\4. Ритмічні вправи.

Гітара 17 урок

Розмір 4\4. Ритмічні вправи.

Вправи на моторику.

Гра нової п'єси.

Хід уроку

Картки.

Викладач пояснює нову тему.

Вправи на моторику.

Нова п'єса в розмірі 4\4. Учень грає з рахунком.

Картки. Плескати у долоні з рахунком вголос вправи на 4\4.

18 урок

Повторення 2\4, 3\4, 4\4.

Вправи на моторику.

Гра на інструменті.

Хід уроку

Картки. Плескання ритмів з рахунком.

Повторення 2\4, 3\4, 4\4.

Вправи на моторику.

Гра п'єс: окремо плескати у долоні з рахунком такти, потім окремо їх грати по декілька разів кожен, і лише тоді приступати до гри всього твору.

Картки. Грати п'єси на інструменті.

10 тема: Затакт у розмірі 4\4. Реприза.

Гітара 19 Урок

Затакт у розмірі 4\4.

Вправи на моторику.

Гра на інструменті. Нова п'єса.

Хід уроку

Викладач пояснює нову тему учневі за допомогою гри на інструменті п'єс із затактом у розмірі 4\4. Творчі завдання.

Вправи на моторику.

Учень грає, а викладач коректує, пропонує учневі нову п'єсу у вигляді ансамблю з викладачем.

Картки. Грати п'єси та партію ансамблю з рахунком.

20 урок

Реприза («Творчий зошит» с. 59).

Вправи на моторику.

Гра на інструменті. Нова п'єса.

Хід уроку

Катки. Ритмічні вправи на різні розміри.

Викладач пояснює тему на прикладі тих п'єс, які учень вже грає.

Вправи на моторику.

Продовження роботи над п'єсами. Викладач разом з учнем грає ансамбль. Нова п'єса з рахунком 4\4.

Картки. Гра п'єс на 4\4. Все вивчене за III чверть повторювати на канікулах.

11 тема: Динамічні відтінки: f p

Гітара 21 урок

Динамічні відтінки: f p

Вправи на моторику.

Гра на інструменті.

Хід уроку

Картки.

Викладач пояснює учневі нову тему («Творчий зошит» с. 59). Ілюструє своєю грою можливості гітари при виконанні того чи іншого відтінку.

Вправи на моторику.

Перш ніж почати грати задані додому п'єси, викладач просить учня спочатку голосом, а потім на одній струні спробувати заграти з різною гучністю, а також з поступовим підсиленням, а потім послабленням звучання. Викладач просить учня відкрити ті п'єси, які він грав раніше, знайти там ці знаки і спробувати відтворити вірно звучання у своїй грі. Викладач включає диск з мінусовками, і вони слухають та аналізують як це віддзеркалюється в музиці.

Картки. Гра п'єс з відтінками.

22 урок

Музичний диктант.

Вправи на моторику.

Гра на інструменті.

Хід уроку

Картки.

Пишемо диктант.

Вправи на моторику.

Граємо п'єси з назвою нот, викладач звертає увагу учня на динамічні відтінки.

Картки. Гра п'єс. Пригадати дві партії з ансамблю з попередніх уроків.

12 тема: Ліга. Ритмічні вправи.

Гітара 23 урок

Ліга. Ритмічні вправи.

Вправи на моторику.

Гра на інструменті.

Хід уроку

Картки.

Викладач розповідає учню про лігу - її значення та показує, як звучить це на гітарі. Вправи на моторику. Викладач пропонує учню заграти ансамбль. Потім дає п'єси на нову тему («Гітарній дивосвіт» с. 144, 146).

Картки. Ритмічні вправи старі і нові. Грати п'єси №27, 28 з мінусовками. Тренуватись рахувати вірно заліговані ноти.

24 урок

Музичний диктант.

Вправи на моторику.

Гра на інструменті.

Хід уроку

Картки. Ритмічні вправи старі і нові.

Пишемо музичний диктант.

Вправи на моторику.

Гра на інструменті:

Картки. Теорія з останніх уроків – повторювати. П'єси грати з відтінками.

13 тема: Фермата.

Гітара 25 урок.

Фермата.

Вправи на моторику.

Гра на інструменті.

Хід уроку

Картки. Ритмічні вправи на різні розміри.

Викладач розповідає про нову тему: «Фермата» («Творчий зошит» с. 38).

Вправи на моторику.

Викладач ілюструє п'єси з ферматою. Учень грає п'єси з відтінками.

Картки. Нові теми останніх уроків. Пригадати вірші про нотний стан та про знаки. Гра на інструменті.

26 урок

Музичний диктант.

Вправи на моторику.

Вибір п'єс для вивчення напам'ять.

Хід уроку

Картки. Вірші.

Пишемо диктант.

Вправи на моторику.

Викладач пропонує учню на вибір декілька п'єс з тих, що вони вчили впродовж року. Потім учень грає їх по нотах, застосовуючи всі навички та теоретичні знання, які він здобув за рік.

Картки. Вивчення напам'ять п'єс напам'ять. Теорія.

14 тема : Мінорний лад. Будова мінорного звукоряду. Натуральний a-moll.

Гітара 27 урок

Мінорний лад. Будова мінорного звукоряду. Натуральний a-moll.

Вправи на моторику.

Гра п'єс.

Хід уроку

Картки. Терміни. Ритмічні вправи на вибір вчителя.

Викладач пояснює нову тему через творчі завдання («Творчий зошит» с. 52), читаємо вірш про лад, викладач ілюструє на інструменті, п'єси в різних ладах.

Вправи на моторику.

П'єси повинні відповідати вимогам нової програми для 1-го класу мистецької школи з одного боку, але й не перевищувати реальні можливості учня. Він повинен почувати себе впевнено.

Картки. Вивчення п'єс напам'ять. Теорія.

28 урок

Матеріал за II півріччя – повторення.

Вправи на моторику.

Вивчення напам'ять п'єс.

Хід уроку

Картки. Повторення ритмічних вправ.

Матеріал за II півріччя – повторення.

Вправи на моторику.

Вивчення напам'ять п'єс.

15 тема: Звучання B5\3 та M5\3.

Гітара 29 урок

Звучання B5\3 та M5\3.

Вправи на моторику.

Показ на інструменті теми з сольфеджіо. Гра п'єс.

Хід уроку

Картки, всі види розкладання.

Викладач пояснює тему: «Звучання B5\3 та M5\3». Ілюструє її на прикладах в мажорі та в мінорі.

Вправи на моторику.

Викладач показує на інструменті тему. Учень грає п'єси напам'ять, а викладач коректує дії учня.

Картки. Гра п'єс.

30 урок

Повторення різних тем.

Вправи на моторику.

Гра на інструменті.

Хід уроку

Картки всі види розкладення.

Різні теми з теорії через творчі завдання.

Вправи на моторику.

Гра на інструменті п'ес.

Картки. Гра п'ес.

16 тема: Повторення та закріплення матеріалу.

Гітара 31 урок

Музичний диктант.

Вправи на моторику.

Підготовка до виступу на сцені.

Хід уроку

Картки. Ритмічні вправи.

Пишемо музичний диктант.

Вправи на моторику.

Підготовка до виступу на сцені. Репетиція в залі для концерту. Запрошення на урок людини, яку дитина не знає. Прохання до батьків, щоб вони влаштували прослуховування вдома.

Картки. Довчити п'еси напам'ять.

32 урок

Картки.

Повторення тем за II півріччя.

Вправи на моторику.

Виступ на сцені.

Хід уроку

Творчі завдання на різні теми.

Вправи на моторику.

Виступ на сцені.

Все повторювати.

17 тема: Контрольний урок.

Гітара 33 урок

Музичний диктант.

Вправи на моторику.

Вибір п'ес на канікули.

Хід уроку

Пишемо диктант.

Вправи на моторику.

Вибір п'ес на канікули.

Грати обрані п'еси по нотах.

34 урок

Пишемо диктант.

Вправи на моторику.

Гра на інструменті.

Хід уроку

Картки – всі види розкладання. Ритмічні вправи.

Пишемо диктант.

Вправи на моторику.

Повторювати весь нотний та теоретичний матеріал.

Шабельська О. А.

Творчий зошит

Гітара – Сольфеджіо

**Почни весело та жваво пізнавати світ
цікавий!**

«Творчий зошит» створений з метою поєднання програм з теорії музики та гітари на даному етапі навчання учнів мистецької школи. Головна ідея видання – допомогти учню, вільно почувати себе у доволі складній теоретичній частині при навчанні у класі гітари. До збірки увійшли теоретичні матеріали, ритмічні вправи, творчі завдання, український фольклор, музичні твори на вірші українських авторів, підібрані та створені з урахуванням програмних вимог.

Видання розраховане на учнів по класу гітари 1-го класу (вік 6-7 років) мистецьких шкіл.

Почни весело та жваво
Пізнавати світ цікавий
Світ прекрасних дивних звуків,
Світ музичної науки.

Безліч різних інструментів
Створено було людьми.
Відображують фрагменти,
Сум чи свято на душі.

Сім є кольорів веселки,
Сім планет є головних,
А всій музиці опора –
Сімка ноток чарівних.

Нотній грамоті навчившись,
Розумнішати почнеш,
Куди б в Світ ти не поїхав,
Їх незмінними знайдеш.

Мова музики – це мова,
Що єднає всіх людей.
В ній мелодія - це слово,
Кожному воно знайоме
Від дорослих до дітей!

ОКСАНА ШАБЕЛЬСЬКА

Знайомство з інструментом починається з його історії

Старовинні родичі та друзі гітари.

Ще у стародавні часи люди були захоплені чарівним звуком гітари, який навіть через багато століть не втратив своєї привабливості.

✓ **Гітара** –це струнний щипковий музичний інструмент, один із самих розповсюджених у світі. Застосовується в якості акомпануючого або сольного інструменту в багатьох музичних стилях.

Киннора, кіфара, тар

Батьківщиною сучасної класичної гітари, де і проходила еволюція цього інструменту, є Іспанія. Все почалося зі струнно-щипкових інструментів лютні та віуели, які дали важливий поштовх у народженні нового інструменту – гітари.

Класична іспанська гітара.

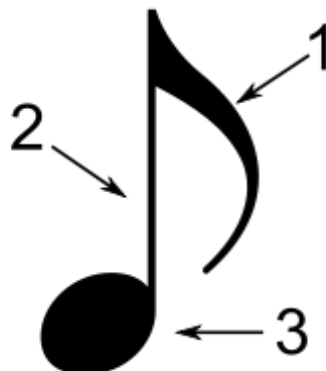
✓ **Класична гітара** – струнний щипковий інструмент з широким грифом та синтетичними (нейлоновими) струнами. Конструкція сучасної класичної гітари, розроблена ще у XIX столітті іспанським майстром **Антоніо Торресом**, виявилася настільки вдалою, що і до тепер залишається незмінною.

Серед найвідоміших музичних інструментів «Її Величність гітара» зайняла почесне місце у всьому світі.

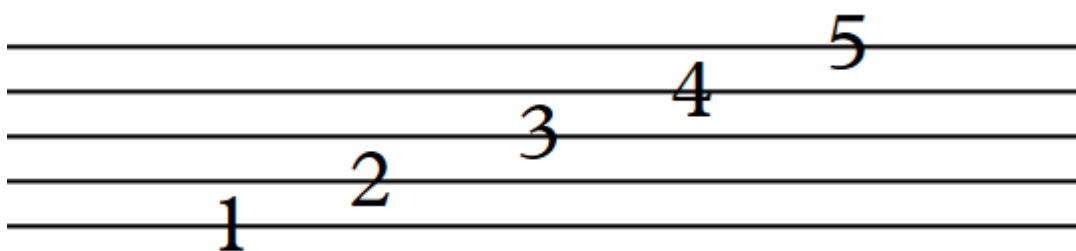
I. Музична мова

Нота – знак запису музичного звуку.

1. хвостик
2. штиль
3. голівка

- ✓ **Нотоносець (нотний стан) – система з 5 горизонтальних ліній для запису нот**

Вірш про нотний стан

Демиденко М.В.
Лознівський О.М.

Нотний стан про всіх подбає,
П'ять лінійочок він має.
Ноти тут живуть щасливо,
Створюють музичне диво.

Нота **Соль** – та клопіт має,
Бо скрипковий ключ тримає,
Другу лінію вона
Дуже міцно обійма.

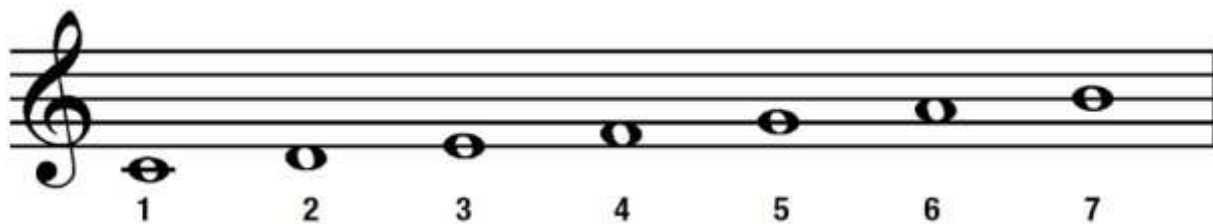
До – чарівна лілія
З доданої лінії.
А над нею – нота **Ре**,
Як те сонце весняне.

Вище неї нота – **Ля**
З-поміж ліній вигляда.
Третя лінія – центральна,
Нота тут живе остання.

Мі – давненько зажурилась:
В першу лінію влюбились.
Трошки вище – нотка **Фа**,
Вся грайлива і струнка.

Кокетуля зветься Сі –
От і ноти наші всі.
На віки вони всі разом,
Одна одну бережуть:
І кантатою, і джазом
Нам наснаги додають.

- ❖ Намалюй малюнок, використовуючи образи для нот I октави з цього віршу.

- ✓ Скрипковий ключ – ключ соль, пишеться завжди на початку нотного стану.

- ✓ Такт – частина музичного твору.

У музичній мові звуки групуються в такти, які відокремлюються між собою тактовими рисками.

- ✓ Розмір такту визначається цифрами біля скрипкового ключа на початку твору.

Нижня цифра – тривалість однієї долі такту.

Верхня цифра – їх кількість в кожному такті.

Долі такту бувають сильними і слабкими.

Перша доля такту – сильна, перед нею ставиться тактова риска.

- ✓ Ритм – чергування тривалостей.
- ✓ Метр – чергування сильних та слабких долей.

Тривалості

(Скільки триває звучання ноти?)

✓ Пауза – перерва в звучанні.

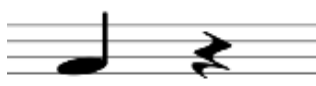
Нота Пауза

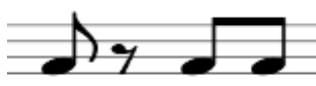
Ціла – 1 (раз) – і, 2 – і, 3 – і, 4 – і

Половинна – 1 – і, 2 – і

Четвертна – 1 – і

Восьма – 1 або і

Шістнадцята – на 1 = 2 ноти

❖ Виготови картки з тривалостями та паузами та розкладай їх, називаючи такі ознаки: пауза або тривалість, назва, рахунок(якщо тривалість - плескати у долоні та тримати їх стиснутими, поки триває рахунок, а якщо пауза, то розкрити долоні та рахувати). Беручі по одній картці, поступово складай їх одна навпроти іншої, рівної за значенням.

❖ Напиши ноти зазначених тривалостей:

а) четвертні _____

б) восьмі _____

в) цілі _____

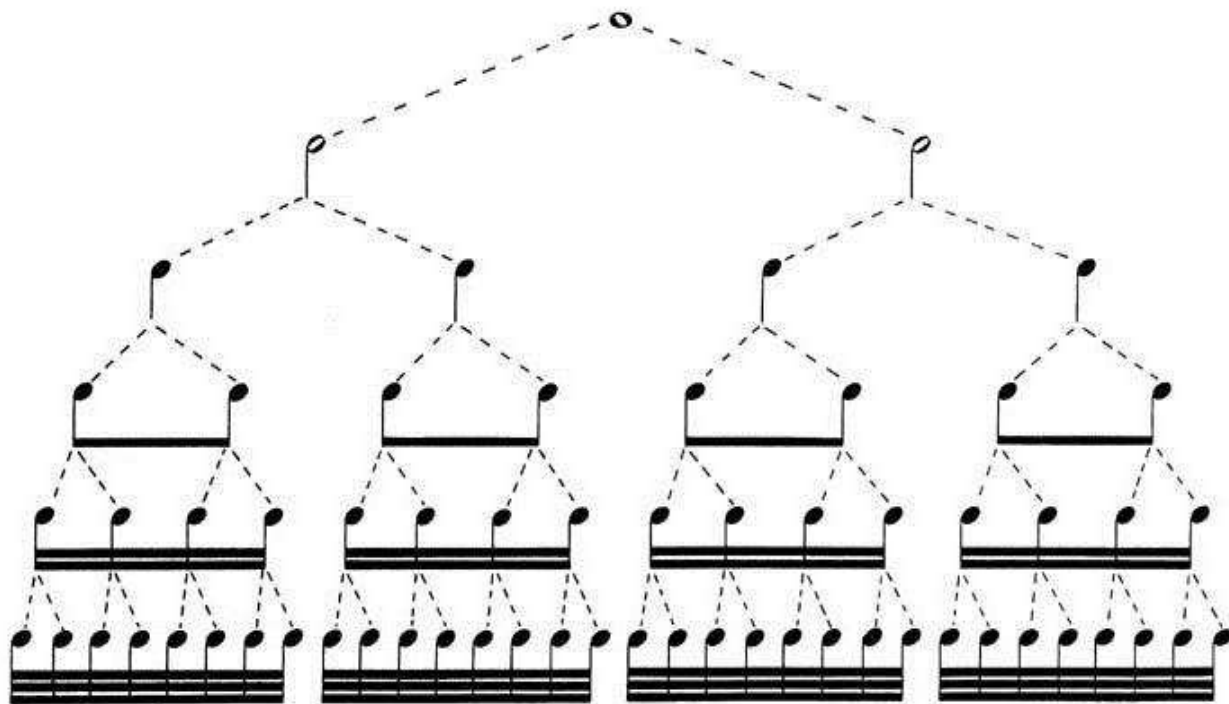
г) половинні _____

❖ Знайди та обведи різним кольором розміри, долі яких дорівнюють тривалостям:

Половинна – червоним; четвертна – синім; восьма – зеленим; шістнадцята – жовтим.

3	2	3	4	2	6	2	6	9	6	4	12
4	4	8	4	2	8	8	16	8	4	2	16

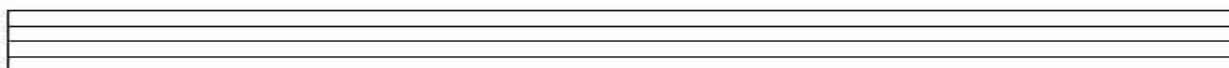
Схема співвідношення тривалостей

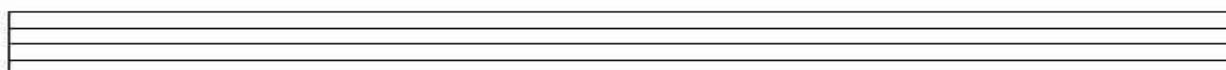
❖ **Напиши ноти різних тривалостей відповідно до зазначених розмірів.**

2\2			
2\4			
2\8			
3\2			
3\4			
3\8			

❖ **Запиши паузи нотами відповідно до їх значення:**

❖ **Запиши ноти паузами відповідно до їх значення:**

❖ Розв'яжи приклади:

❖ Розв'яжи приклади:

Знаки збільшення тривалості звуку

Крапка–знак, який збільшує наполовину тривалість.

Ліга–поєднує тривалості, між якими вона стоїть.

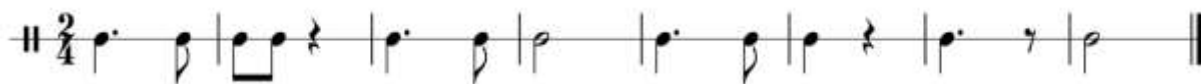
Фермата–збільшує тривалість на невизначений час.

НОТА З КРАПКОЮ

✓ Крапка збільшує наполовину тривалість, біля якої вона стоїть.

 – 1і, 2і, 3і (= 3 четвертних)

 – 1і, 2(= 3 восьмих)

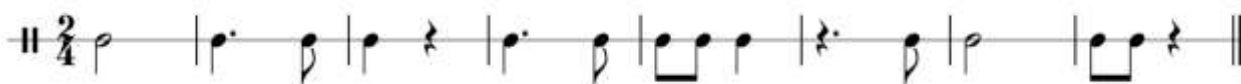

❖ Підпиши під вправою тривалості та паузи з попередньої вправи та зеднай рисочками ті частини рахунку, які відносяться до тривалості.

II | 1 і 2 і | 1 і 2 і | 1 і 2 і | 1 і 2 і | 1 і 2 і | 1 і 2 і | 1 і 2 і | 1 і 2 і
|II

II | 1і 2і 3і | 1і 2і 3і | 1і 2і 3і | 1і 2і 3і | 1і 2і 3і | 1і 2і 3і | 1і 2і 3і | 1і 2і 3і
|II

II | 1 і 2 і | 1 і 2 і | 1 і 2 і | 1 і 2 і | 1 і 2 і | 1 і 2 і | 1 і 2 і | 1 і 2 і
|II

II | 1 і 2 і 3 і 4 і | 1 і 2 і 3 і 4 і | 1 і 2 і 3 і 4 і | 1 і 2 і 3 і 4 і
|II

❖ Заграй на інструменті цю вправу з рахунком вголос.

Натисни ноту «Ля» 2 пальцем на (3) струні II лад. Піднімай палець на закінченні кожної тривалості, на паузу та після закінчення ліги:

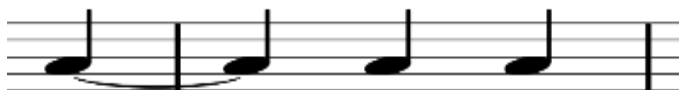

✓ Запам'ятай! Ліга діє на ноту, продовжуючи її звучання тільки у випадку, якщо вона з'єднає однакові по висоті ноти.

Затакт

✓ Затакт – початок мелодії з слабкої долі. Мелодія починається з неповного такту так ніби його відрізали спочатку і в ньому залишилося закінчення.

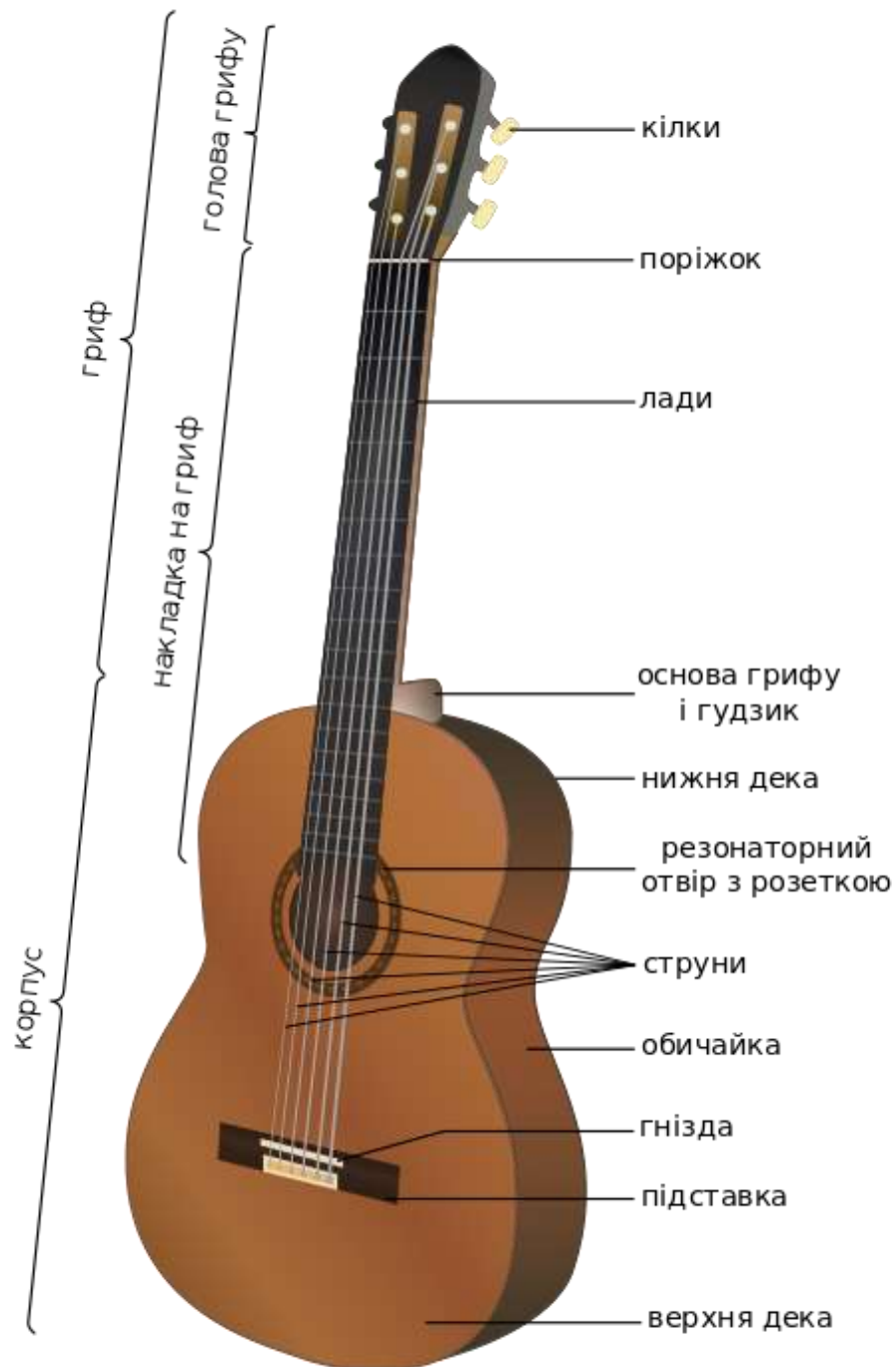
❖ Визнач розмір по тривалостях у другому такті в уривках мелодій та підпиши під ними з якої долі такту вони починаються.

II. Гітарна мова

ЧАСТИНИ ГІТАРИ

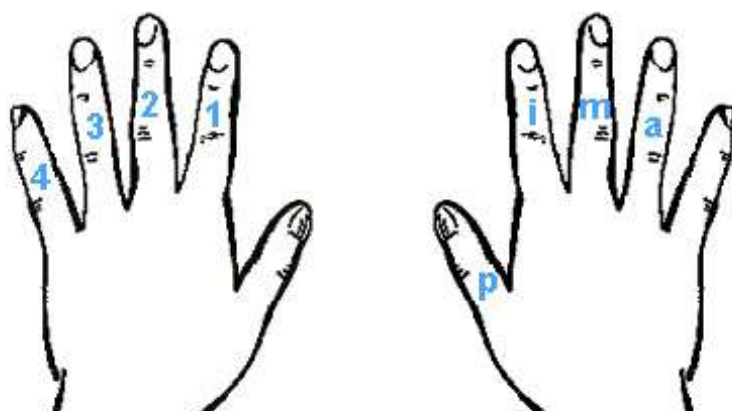
✓ Гітара складається з:

Позначення пальців рук в нотах для гітари

Ліва рука
цифри

Права рука
літери

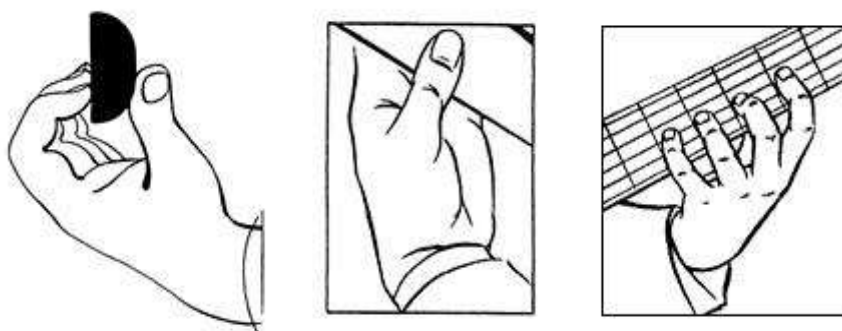

Посадка при грі на інструменті

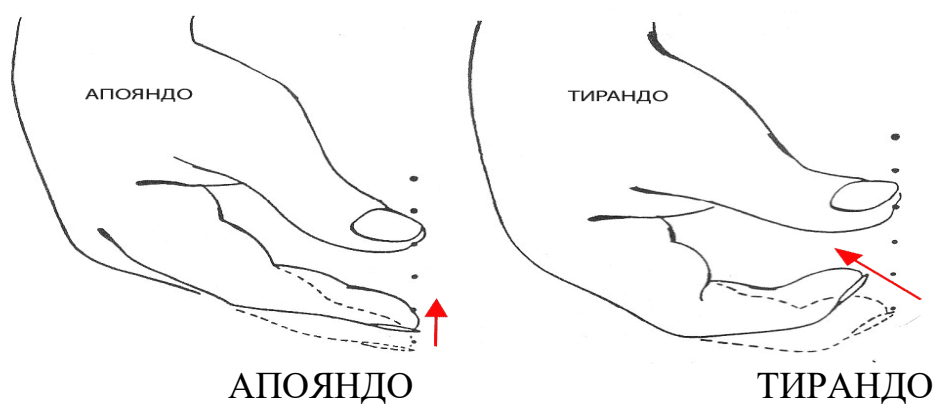
- ✓ Три опорні точки, руки та плечі розслаблені.

Положення лівої руки на грифі

Два види звуковидобування на гітарі

Гітара має 6 струн, за кожною з них закріплена нота, на яку її треба настроїти:

- (1) - МІ (II октави)
- (2) - СІ (I октави)
- (3) - СОЛЬ (I октави)
- (4) - РЕ (I октави)
- (5) - ЛЯ (малої октави)
- (6) - МІ (малої октави)

✓ Октава (з італійської) - 8

| (Мала октава) |

(I октава)

| (II октава)

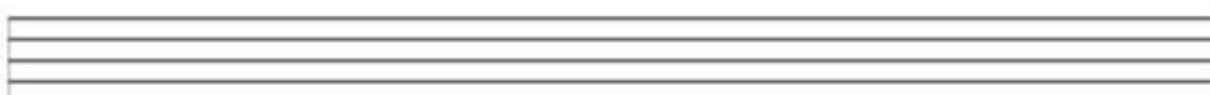
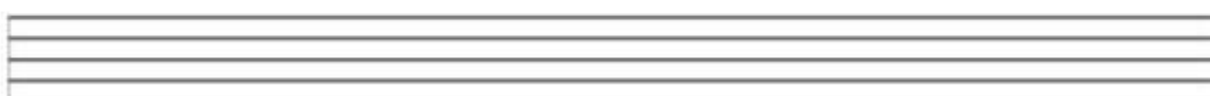
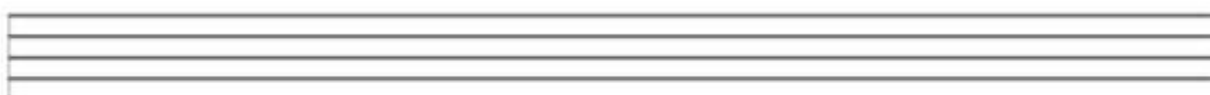
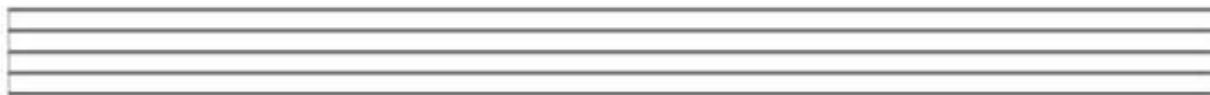

Мі Фа Соль Ля Сі До Ре Мі Фа Соль Ля Сі До Ре Мі Фа Соль Ля Сі

(6) (5) (4) (3) (2) (1)

Пропиши: скрипковий ключ, ноти 3-х октав.

✓ Штилі нот пишуться вниз, якщо їхні голівки знаходяться на 3 лінії і вище.

- ❖ Виготови картки з нотами 3-х октав від Мі малої до Сі другої.
- ❖ Склади їх купкою. Беручі по одній, вираховуй назву ноти та октаву.
- ❖ Складай їх перед собою у три ряди поступово: Мала октава – внизу, I октава – в середині, II октава – зверху. Ноти з однаковою назвою повинні співпадати.

ДО II октав	РЕ II октав	МІ II октав	ФА II октав	СОЛЬ II октав	ЛЯ II октав	СІ II октав
ДО I октав	РЕ I октав	МІ I октав	ФА I октав	СОЛЬ I октав	ЛЯ I октав	СІ I октав
		МІ малої октав	ФА малої октав	СОЛЬ малої октав	ЛЯ малої октав	СІ малої октав

- ❖ Віднайди та розклади у стовпчик ноти, які відносяться до відкритих струн на гітарі:

- (1) - МІ (II октави)
- (2) - СІ (I октави)
- (3) - СОЛЬ (I октави)
- (4) - РЕ (I октави)
- (5) - ЛЯ (малої октави)
- (6) - МІ (малої октави)

Розташування нот на 3-х ладах грифу гітари

Відкриті струни	I лад	II лад	III лад
Mi			
Ci			
Соль			
Ре			
Ля			
Мі			

❖ Візьми картки з нотами від Мі малої октави до Соль II октави, склади їх на купку.

❖ Бери одну картку і відповідай на питання:

- Відкрита чи ні? (Якщо нота позначає одну з 6 відкритих струн, то поклади її на столі перед собою десь у тому місці, як у цій таблиці, а якщо ні тоді відповідай на наступне питання).

- Яка найближча відкрита струна перед нею? (Головне слово у питанні «перед»,

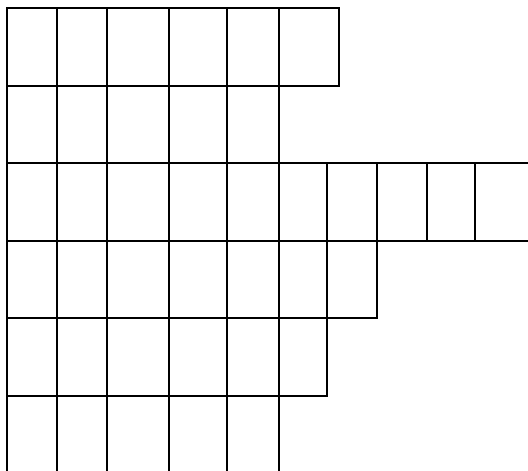
- ти мабуть помітив, що ноти в таблиці на ладах розташовуються від відкритої доверху тобто після відкритої).

- Пишеться відразу після відкритої або через одну? (Якщо зразу то треба запам'ятати, що (1), (2), (6) мають I лад, а (3), (4), (5) – II лад, одразу після відкритої. Якщо нота на картці пишеться через одну від відкритої перед нею то це завжди III лад. Виключення складає (3) струна бо вона має тільки II лад. Поклади картку навпроти відкритої струни на потрібному рівні. Щоб добре запам'ятати розташування нот на грифі і швидко їх знаходити на інструменті розкладай їх вдома частіше без таблиці, а потім звіряйся з нею. Коли граєш п'єси по нотах, при знаходженні нот на гітарі використовуй ті ж запитання що і при розкладанні карток.

Кросворд

«Веселі струнки»

❖ Розв'яжи завдання, кожна відповідь починається з назви ноти, яка позначає (зверху донизу) відкриті струни з (1) до (6).

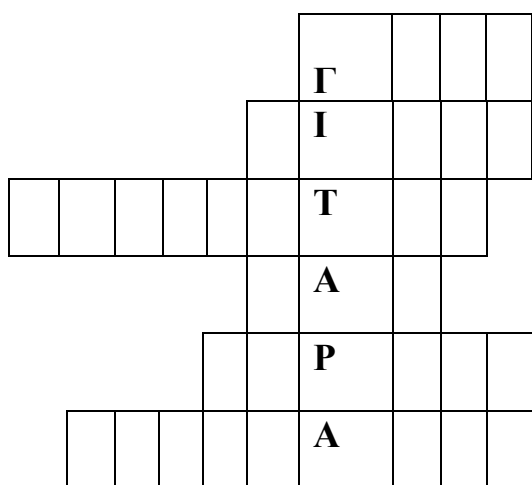
❖ Питання до кросворду:

1. Що з'являється вночі на небі разом із зірками?
2. Мама, тато і ти разом?
3. Назва уроку, на якому ти вчиш ноти та співаєш?
4. Перерва у середині мультика чи фільму?
5. Іграшка для дівчаток?
6. Корівка в рекламі шоколадок?

Кросворд

«Частини гітари»

Питання до кросворду:

1. Частина гітари, вздовж якої натягнуті струни?

2. Пристрій для послаблення або натягнення струн?

3. Округлий отвір у корпусі гітари?

4. Металева пластина, яка знаходиться на грифі та розділяє його на ноти?

5. Найбільша частина гітари?

6. Пластина на корпусі для

закріплення струн?

Вправи для підготовки пальців до гри на інструменті:

«Пальці лягають спати»

Почергове загинання пальців, потім їх одночасне випрямлення у супроводі вірша:

Цей пальчик хоче спати, *(великий)*
А цей – в ліжечко лягати, *(вказівний)*
Цей пальчик позіхнув, *(середній)*
Цей пальчик вже заснув. *(безім'яний)*
Тихіше, пальчик, не шуми, *(мізинець)*
Братиків не розбуди.
Встали пальчики, ура! *(випрямити всі пальці)*
Нам у школу йти пора.

Хованки

Пальці в хованки всі грались
Ось так, ось так,
В кулачки всі заховались,
Ось так, ось так.
(Ритмічно згинати та розгинати пальці, покрутити кулачком)

«Пташки прилетіли»

Ось голубки полетіли, крильцями змахнули
(імітуйте перехрещеними у зап'ясті руками рух крилець).
От пташки сіли на землю
(з'єднайте разом долоньки і опустіть на коліна).
Погодуємо пташок насінням
(складіть три пальці разом і зімітуйте посипання).
Пташки поклювали - поклювали
(складеними трьома пальчиками постукайте по колінах).
І далі полетіли
(знову схрестити руки і почати махати ними).

Робота з олівцем

Плавно обертати олівець великим і вказівним пальцями лівої і правої руки.
Перебір олівця всіма пальцями лівої і правої руки.
Обертання олівця долонями обох рук.
Затискання олівця між двома пальцями обох рук
(вказівним та середнім, середнім і безіменним і т.д.).

Лад
Мажор Мінор

Вірш про лад

Демиденко М.В.
Лозневий О.М.

Шикувались звуки в ряд у мажорний звукоряд:
Тон і тон, і ще півтон, плюс три тони і півтон.
Хочеш інший звукоряд? Ось тобі мінорний лад:
Тон, півтон, плюс тон і тон, знов півтон, ще тон та тон.
Світиться життям мажор – радісний він, а мінор
Пісеньку сумну співає, ніжністю нас обіймає.
Поруч з нами у житті ці лади два, як брати!

❖ **Вивчи вірш напам'ять.**

- ✓ **Лад – взаємодія стійких та нестійких ступенів.**
- ✓ **Тональність – висотне положення ладу.**
- ✓ **Гама – послідовність всіх звуків тональності (з I по VII ступінь).**
- ✓ **Тоніка (Т) – самий стійкий звук ладу (I ступінь тональності).**
- ✓ **Тонічний тризвук (Т 5/3) – стійкі ступені тональності (I, III, V).**

Ступені (I) (II) (III) (IV) (V) (VI) (VII)

✓ **Мажор (Dur) – складається з: тон-тон-півтон-тон-тон-тон-півтон.**
На грифі гітари півтон – це наступний, у будь якому напрямку, лад від ноти.

Наприклад: ти натиснув ноту на I ладу, щоб побудувати півтон треба натиснути II лад, а тон отримаєш, якщо натиснеш через лад, тобто на III лад.

❖ **Побудуй на (2) струні гаму До мажор:**

- а) впиши в таблицю ноти під потрібними ладами;
- б) знайди на грифі гітари ці ноти вздовж (2) струни та зіграй гаму.

Ла	I	I	I	I	V	V	V	VI	I	X	X	X	XI
Но	Д												

Сту	I												
-----	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

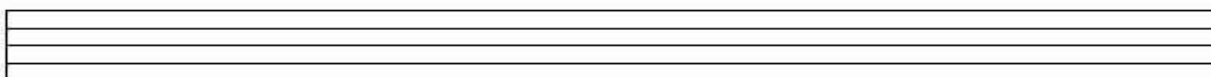
- ✓ Мінор (moll) – складається з: тон-півтон-тон-тон-півтон-тон-тон.
- ❖ Побудуй на (3) струні мінорну гаму Ля мінор
- а) впиши в таблицю ноти під потрібними ладами;
- б) знайди на грифі ці ноти вздовж (3) струни починаючи з II ладу.

Л	I	I	I	V	V	V	V	I	X	X	X	X	X
Н	Л												
Ст	I												

- ✓ Транспонування – перенесення музичного твору з однієї тональності в іншу.

- ❖ Транспонуй дану мелодію з До мажору (C-dur) в Фа мажор (F-dur). Почни з «фа» II октави, використовуй такий самий напрямок руху та тривалості, постав при ключі знак цієї тональності (Сі бемоль на третій лінійці).

- ❖ Знайди та заграй на гітарі першу мелодію у До мажорі на (2) струні, використовуючи знання будови мажорного ладу.
- ❖ Грай та називай ноти вголос.
- Друга мелодія, яку ти напишеш буде у Фа мажорі.
- ❖ Заграй її на (1) струні.
- ❖ Грай та називай ноти вголос.
- ❖ Запиши в таблицю ноти мелодії під потрібними цифрами ладів.

Лади	I	II	III	IV	V	VI	V	IV	III	II	I
C-	(2)стр до,до										
F-											

Стійкі та не стійкі звуки

- ✓ Стійкі звуки – це I, III, V, ступені тональності.
- ✓ Нестійкі звуки – це II, IV, VI, VII ступені тональності.
- ✓ Тонічний тризвук T5\3 складається з стійких ступенів.

❖ Розклади в рядок картки двох октав I та II. Візьми картки з цифрами та поклади потрібні цифри під нотами, позначаючи ступені у До мажорі (C – dur) спочатку у I, а потім у II октаві:

а) стійкі;

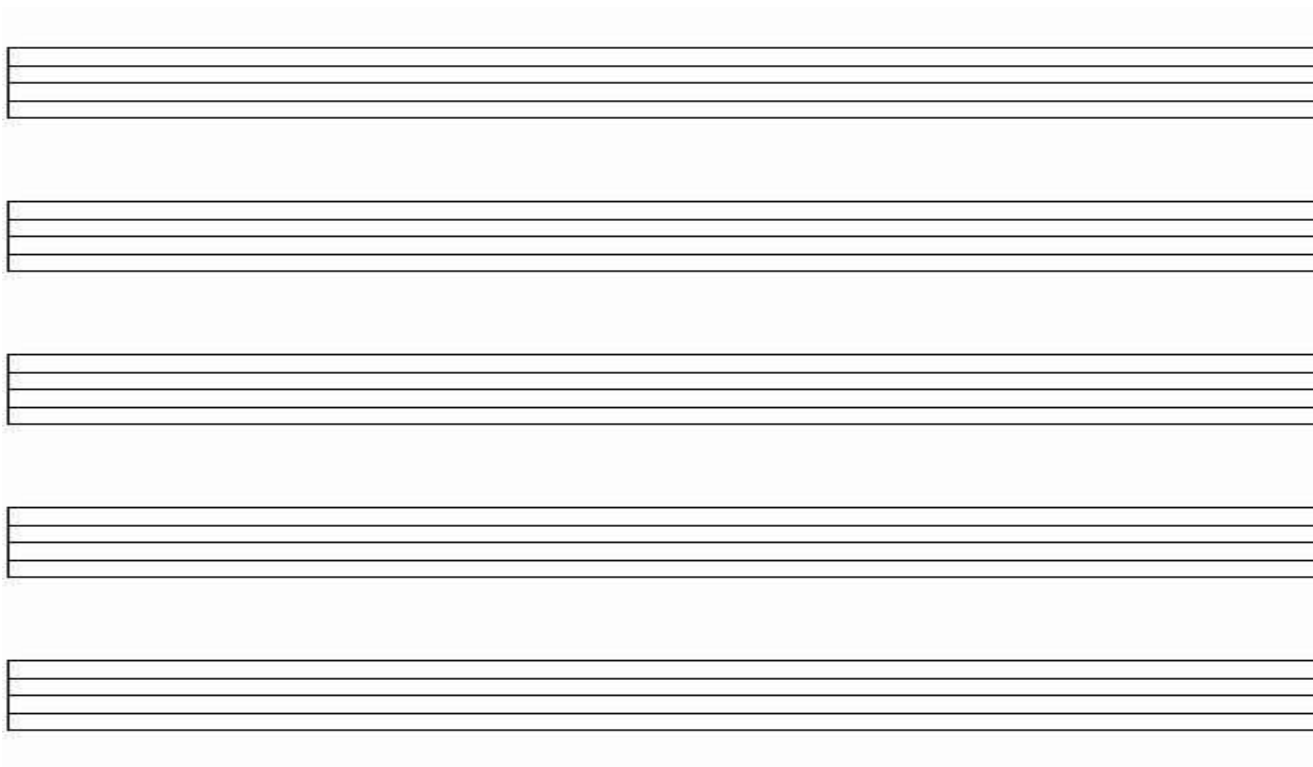
б) не стійкі;

в) Тонічний тризвук T5\3 (візьми потрібні 3 картки і розташуй їх одна над одною).

❖ Підпиши під нотами першої октави римські цифри стійких ступенів, а під другою нестійких:

Перша октава							Друга октава						
до	ре	мі	фа	соль	ля	сі	до	ре	мі	фа	соль	ля	сі

❖ Напиши ноти гами до мажор цілими тривалостями, зафарбуй ноти нестійких ступенів та напиши ноти тонічного тризвуку наприкінці гами:

Five blank musical staves are provided for writing notes. Each staff consists of five horizontal lines.

Ввідні тони

- ✓ **Ввідні тони звуку VII та II ступенів тональності.**

Щоб краще їх запам'ятати візьми картки з нотами та цифрами. Спочатку розклади картки з нотами в один рядок від Мі малої до Сі другої октави. З карток з цифрами вибери дві, які позначають ввідні ступені та поклади їх під тими нотами, які є для звукоряду від До і наступної До (тональність До мажор або C-dur) ввідними.

Вони знаходяться навколо Тоніки (першого звуку тональності, який відображається в її назві відповідно До мажор – тоніка До; Ля мінор – тоніка Ля і т.і.).

Соль	Ля	Сі	До	Ре	Мі	Фа	Соль	Ля	Сі	До	Ре	Мі	Фа
		VII		II					VII		II		

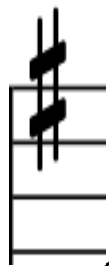
❖ Зроби так у тональностях: Ля мінор (a –moll), Соль мажор (G –dur), Мі мінор (e –moll), Ре мажор (D –dur), Сі мінор (h –moll).

❖ Простав олівцем у потрібних клітинках цифри, які позначають ввідні звуки та тоніку (I) в тональностях Фа мажор (F –dur) та Ре мінор (d –moll).

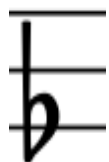
Соль	Ля	Сі	До	Ре	Мі	Фа	Соль	Ля	Сі	До	Ре	Мі	Фа

Соль	Ля	Сі	До	Ре	Мі	Фа	Соль	Ля	Сі	До	Ре	Мі	Фа

Знаки альтерації

ДІЄЗ – ЗНАК ПІДВИЩЕННЯ ЗВУКУ НА ПІВТОН.

БЕМОЛЬ – ЗНАК ЗНИЖЕННЯ ЗВУКУ НА ПІВТОН.

БЕКАР – ЗНАК, ЯКИЙ ВІДМІНЯЄ ДІЮ ДІЄЗА ТА БЕМОЛЯ.

Вивчи напам'ять:

Вірш про Знаки альтерації.

**Демиденко М.В.
Лознівський О. М.**

Веселу пісеньку король співав, але Бемоль,
Звучання ніжне, чистий тон понизив на півтон.
«Нахаба! Звідки взявсь Бемоль?» - обурений кричить король.
Він вершників своїх послав, знайти Бекара наказав.
Бекар Бемоля відштовхнув і тон на місце повернув.
Співає знову наш король й не згадує про той Бемоль.
Та виконанню нових п'єс завадив інший знак – Дієз!
Підвищив королівський тон на певну відстань – на півтон.
І вдруге лицарський Бекар підносить королю свій дар:
Зніма непроханий півтон і повертає чистий тон.

Ці знаки розташовуються перед або ліворуч від ноти, на яку вони діють. На грифі гітари відстань від ладу до наступного ладу дорівнює півтону.

Щоб знайти ноту з **Діезом** треба знайти спочатку саму ноту, а потім натиснути наступний лад в напрямку резонатора. Якщо нота з діезом це – відкрита струна, то вона позначається цифрою «0», значить наступна цифра «1» тобто I лад на грифі.

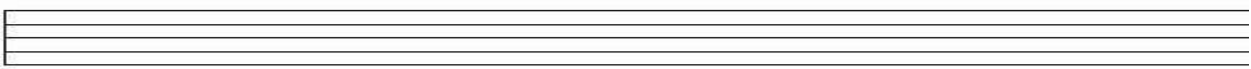
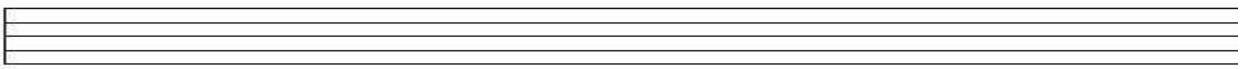
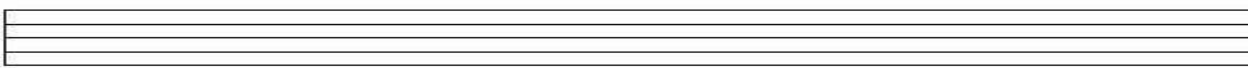
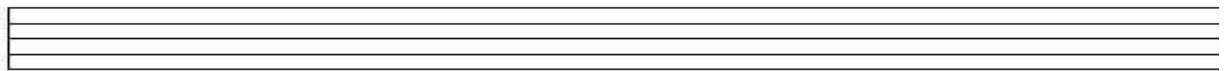
Щоб знайти ноту з **Бемолем** треба також знайти спочатку саму ноту і натиснути попередній лад.

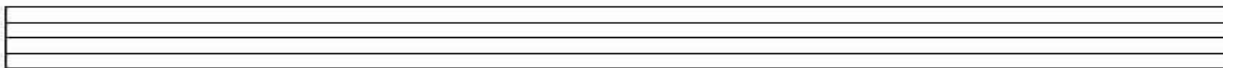
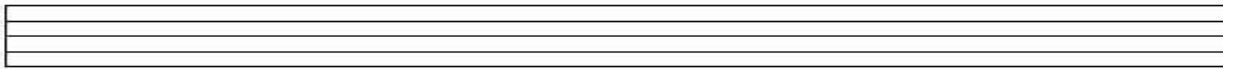
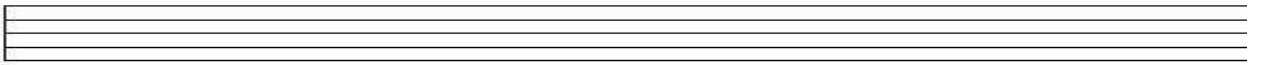
Нота з **Бекаром** може бути тільки у випадку, якщо до цього вона була з діезом або бемолем. Бекар відмінняє їх дію тому нота з бекаром це звичайна нота.

Знаки **Дієз** та **Бемоль** можуть розташовуватись біля скрипкового ключа і мають назву – **приключові** знаки. У такому випадку вони діють на всі ноти у музичному творі, які мають таку ж назву, як і знак. Наприклад перший дієз при ключі завжди Фа дієз і тому якої б октави не зустрілася нам нота з назвою фа вона обов'язково має бути підвищена на півтон.

Дієз та **Бемоль** можуть бути **зустрічними** знаками і розташовуватись безпосередньо біля ноти в одному з тактів твору. У такому випадку вони діють лише на цю ноту та на подібні ноти у цьому ж такті, але у наступному такті вони не діють.

- **Пропиши ці ноти на вільному рядку та знайди їх на інструменті:**

- Допиши до нот, які відносяться до ключових знаків, дізми:

- Допиши до нот, які відносяться до ключових знаків, бемолі:

- Відміни бекаром дію знаків:

Інтервали

- ✓ **Сполучення двох музичних звуків називається інтервал.**

В залежності від того скільки звуків охоплює інтервал, включаючи перший та останній, які записуються, він має назву. Назва інтервалів походить від назви цифр в італійській мові.

- 1- **ПРИМА**
- 2- **СЕКUNДА**
- 3- **ТЕРЦІЯ**
- 4- **КВАРТА**
- 5- **КВІНТА**
- 6- **СЕКСТА**
- 7- **СЕПТИМА**
- 8- **ОКТАВА**

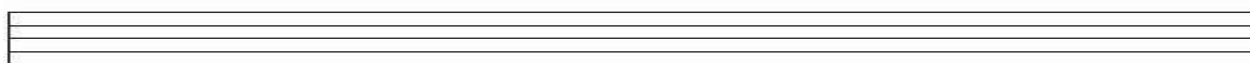

прима секунда терція кварта квінта секста септима октава

- **Напиши під тактами цифри, які позначають кількість звуків між нотами.**

- **Розташуй такти у вірному порядку (від 1 до 8):**

Це ноти які позначають відкриті струни на гітарі.

- **Підпиши під тактами відстань між ними цифрою:**

Темп

- ✓ Швидкість чергування долей такту називається темпом.
Темпи розподіляються по групах:
а) повільні; б) помірні; в) швидкі.

ПОВІЛЬНІ	ПОМІРНІ	ШВИДКІ
Adagio(адажіо) ільно	Andante(анданте)помірно	Allegro(алегро) ело
Lento(ленто) тяжно	Moderato(модерато)помірно	Vivo(віво) жваво
Largo(ларго) роко	Maestoso(маестозо)урочисто	Presto(престо) ідко

Динамічні відтінки

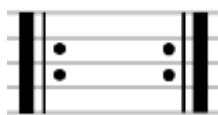
f forte (форте) - голосно

p piano (піано) - тихо

Знаки скорочення нотного письма

РЕПРИЗА – знак повторення

РЕПРИЗА – повторення уривку, який знаходиться між цими знаками.

повторення

ПЕРША ТА ДРУГА ВОЛЬТА – знак

програванні.

зі змінним закінченням при другому

Добре серце

Український фольклор

О. Шабельська

Ти не плач, не плач, не плач,
І ско-ріш ме-ні пробач,

І на ме-не ти не серд-ся,
Бо у те-бе доб-ре сер-це,

Бу-де-мо зав-жди дру-жи-ти
І ні-ко-ли не сва-ри-тись!

Заграй мелодію на гітарі:

- 1) Визнач розмір пісні.
- 2) Проплескай ритм у долоні з рахунком вголос.
- 3) Проговори у голос, яким відкритим струнам відповідають ноти пісні.
- 4) Зверни увагу на репризи(кожні два такти повторюються).
- 5) Почни грати зі словами(одна нота дорівнює одному складу, або слову з однією голосною).
- 6) Між кожною парою нот (1-2; 2-3;3-4;.....) постав цифру яка позначає відстань між ними включаючи їх самих.
- 7) Тональність цієї п'єси Мі мінор. Познач великою літерою Т тоніку. Римськими цифрами підпиши ступені гама, які є в цій мелодії.
- 8) Визнач настрій пісні по словах вірша. Напиши над скрипковим ключем темп з таблиці темпів, який, на твою думку, їй підходить.

На санчатах

сл. Г. Бойко

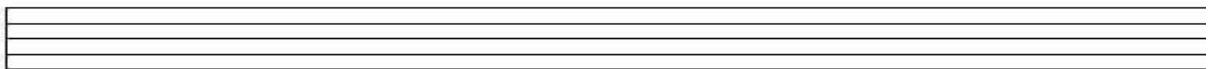
О. Шабельська

Я ле-чу, ле-чу, ле-чу –
На-ка-та-юсь до-схо-чу.
Все у-низ, у-низ, у-низ –
Ми-мо со-сен та бе-різ.
Я ве-ду, ве-ду, ве-ду –
Са-ноч-ки на по-во-ду,
Бо з го-ри сан-ки ле-тять,
А на го-ру не хо-тять...

Заграй мелодію на гітарі:

- 1) Визнач розмір пісні.
- 2) Проплескай ритм у долоні з рахунком вголос.
- 3) Проговори у голос, яким відкритим струнам відповідають ноти пісні та на якій струні та ладу натискати ноту Ля, (пригадай питання до карток та схему розташування нот на грифі).
- 4) Зверни увагу на репризу (пісня повторюється).
- 5) Почни грати зі словами (одна нота дорівнює одному складу, або слову з однією голосною).
- 6) Між кожною парою нот (1-2; 2-3; 3-4;) постав цифру яка позначає відстань між ними включаючи їх самих.
- 7) Тональність цієї п'єси Ре мажор. Познач великою літерою Т тоніку. Римськими цифрами підпиши ступені гама червоним олівцем стійкі, а синім не стійкі, які є в цій мелодії.
- 8) Визнач настрої пісні по словах вірша. Напиши над скрипковим ключем темп з таблиці темпів, який, на твою думку, їй підходить.
- 9) Побудуй Ре мажор (D-dur) від ре I октави до ре II октави. Постав біля ключа Фа дієз та До дієз, запиши гаму цілими тривалостями, підпиши ступені, замалюй не стійкі ступені, після гама напиши ввідні ступені та T5\3.

| Вв. зв. | T5\3

Сонечкова мама

сл. А. Костецький

О. Шабельська

The image shows a musical score for the song 'Сонечкова мама'. It consists of four staves of music in a treble clef, 6/8 time signature, and a key signature of one flat (B-flat). The melody is written in a simple, folk-like style. The first staff starts with a treble clef and a 6/8 time signature. The second staff is marked with a '5' above the first measure. The third staff is marked with a '9' above the first measure. The fourth staff is marked with a '13' above the first measure. The music ends with a double bar line.

Вми-ва-є кіш--ка ко--ше-нят,

Вми-ва-є кіз--ка ко--зе-нят.

Ме-не во-до--ю з ми--лом

Що-ран-ку ма--ма ми--є.

І чис-тим со--неч-ко вста-є

Що-дня з-за не--бо-кра--ю...

І в ньо-го, ма--буть, ма--ма є,

Бо хто ж йо--го вми-ва-є?

Заграй мелодію на гітарі:

1) Визнач розмір пісні.

2) Проплескай ритм у долоні з рахунком вголос.

3) Проговори у голос, яким відкритим струнам відповідають ноти пісні та на якій струні та ладу натискати ноту Ля, До (пригадай питання до карток та схему розташування нот на грифі).

4) Почни грати зі словами.

5) Між кожною парою нот (1-2; 2-3; 3-4;.....) постав цифру яка позначає відстань між ними включаючи їх самих.

6) Тональність цієї п'єси Ля мінор(a-moll). Познач маленькою літерою англійською t тоніку. Римськими цифрами підпиши ступені гама червоним олівцем стійкі, а синім не стійкі, які є в цій мелодії.

7) Визнач настрій пісні по словах вірша. Напиши над скрипковим ключем темп з таблиці темпів, який, на твою думку, їй підходить.

Зайка вчиться рахувать

Український фольклор

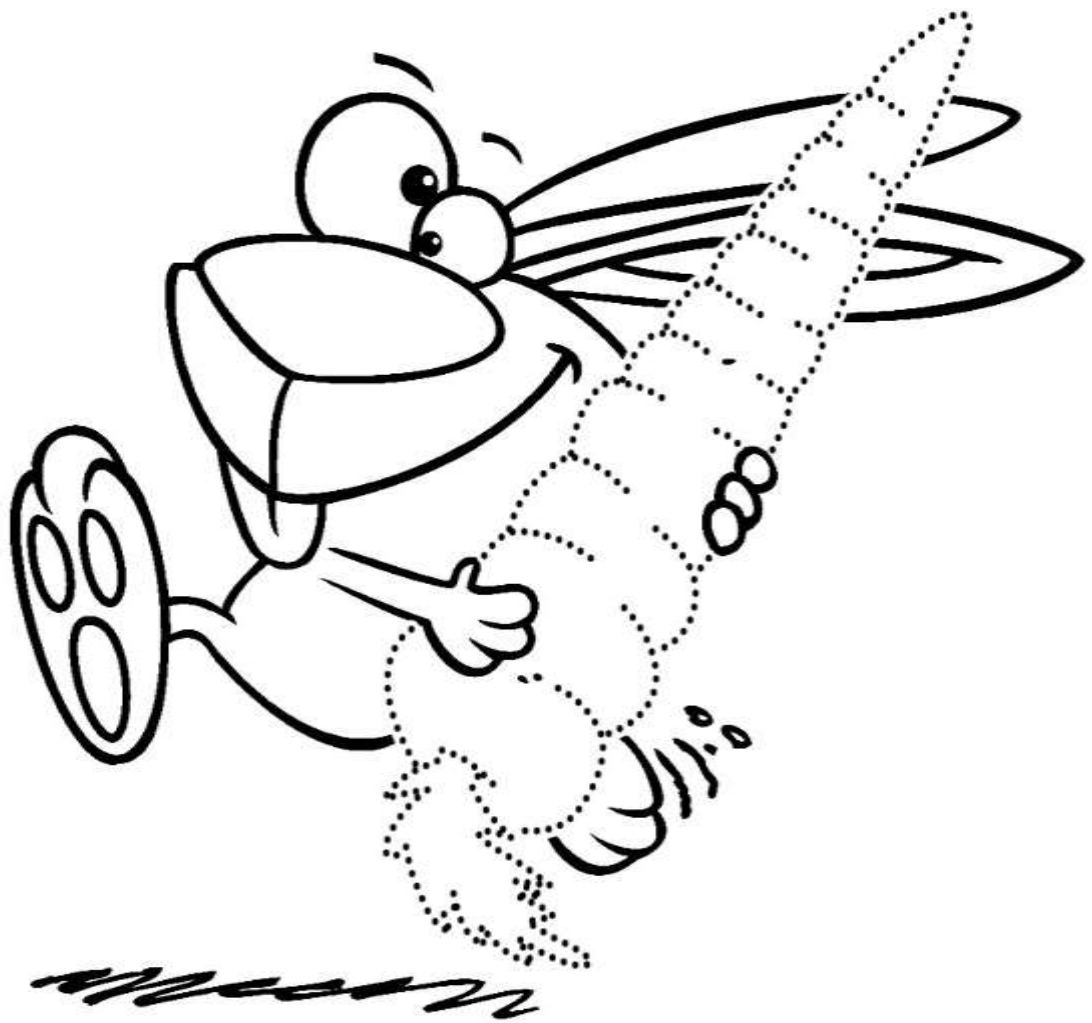
О. Шабельська

Раз, два, три, чо-ти-ри, п'ять –
Вий-шов зай-чик по-гу-лять.
Як нам бу-ти, що ро-би-ти?
Тре-ба зай-чи-ка зло-ви-ти.
Бу-дем зно-ву ра-ху-вать:
Раз, два, три, чо-ти-ри, п'ять...

Заграй мелодію на гітарі:

- 1) Визнач розмір пісні.
- 2) Проплескай ритм у долоні з рахунком вголос.
- 3) Проговори у голос, яким відкритим струнам відповідають ноти пісні та на якій струні та ладу натискати ноту Ля.
- 4) Зверни увагу на репризу(перші два такти повторюються).
- 5) Почни грати зі словами(одна нота дорівнює одному складу, або слову з однією голосною).
- 6) Між кожною парою нот (1-2; 2-3;3-4;.....) постав цифру яка позначає відстань між ними включаючи їх самих.
- 7) Тональність цієї п'єси Ля мінор. Познач великою літерою Т тоніку. Римськими цифрами підпиши ступені гами червоним олівцем стійкі, а синім не стійкі, які є в цій мелодії.
- 8) Визнач настрої пісні по словах вірша. Напиши над скрипковим ключем темп з таблиці темпів, який, на твою думку, їй підходить.

Падав сніг

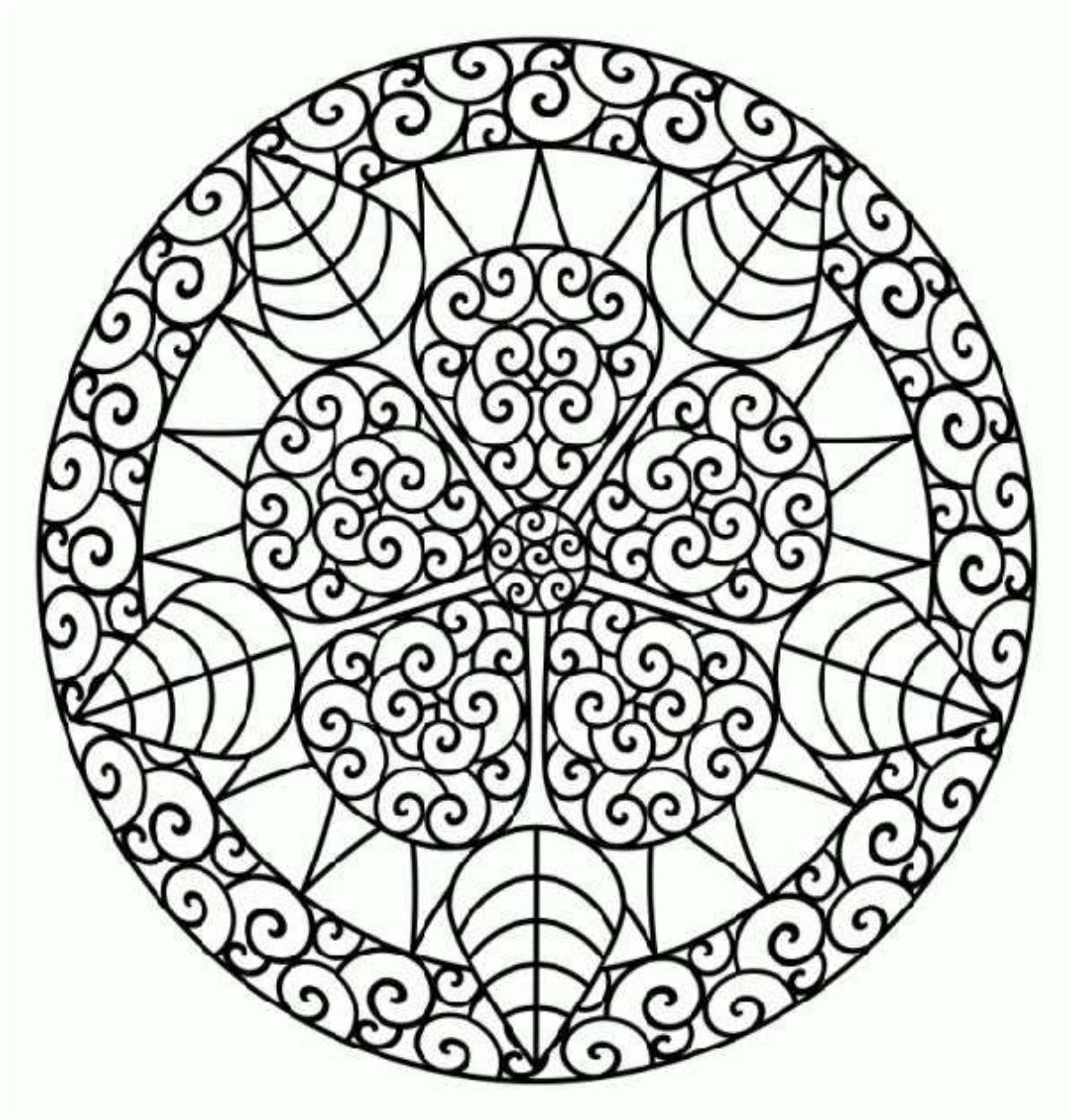
сл. П. Воронько

О. Шабельська

Па-дав сніг на по-ріг, кіт злі-пив со-бі пи-ріг.
По-ки сма-жив, по-ки пік, а пи-ріг во-до-ю стік.
Кіт не знав, що на пи-ріг тре-ба тіс-то, а не сніг.

Заграй мелодію на гітарі:

- 1) Визнач розмір пісні.
- 2) Проплескай ритм у долоні з рахунком вголос.
- 3) Проговори у голос, яким відкритим струнам відповідають ноти пісні та на якій струні та ладу натискати ноту Ля (пригадай питання до карток та схему розташування нот на грифі).
- 4) Почни грати зі словами(одна нота дорівнює одному складу, або слову з однією голосною).
- 5) Між кожною парою нот (1-2; 2-3;3-4;.....) постав цифру яка позначає відстань між ними включаючи їх самих.
- 6) Тональність цієї п'єси Мі мінор. Познач маленькою англійською літерою t тоніку(в мінорі використовується маленька літера). Римськими цифрами підпиши ступені гама червоним олівцем стійкі, а синім не стійкі, які є в цій мелодії.
- 7) Визнач настрій пісні по словах вірша. Напиши над скрипковим ключем темп з таблиці темпів, який, на твою думку, їй підходить.

Дивні квіти

сл. П. Воронько

О. Шабельська

Див-ні кві-ти роз-пус-ти-лись на шиб-ках вік-на.
Це Мо-роз-ко-ві прис-ни-лась у но-чі вес-на.

Заграй мелодію на гітарі:

- 1) Визнач розмір пісні.
- 2) Проплескай ритм у долоні з рахунком вголос.
- 3) Проговори у голос, яким відкритим струнам відповідають ноти пісні та на якій струні та ладу натискати ноту Ля (пригадай питання до карток та схему розташування нот на грифі).
- 4) Почни грати зі словами(одна нота дорівнює одному складу, або слову з однією голосною).
- 5) Між кожною парою нот (1-2; 2-3;3-4;.....) постав цифру яка позначає відстань між ними включаючи їх самих.
- 6) Тональність цієї п'єси Мі мінор. Познач маленькою літерою t тоніку. Римськими цифрами підпиши ступені гама червоним олівцем стійкі, а синім не стійкі, які є в цій мелодії.
- 7) Визнач настрій пісні по словах вірша. Напиши над скрипковим ключем темп з таблиці темпів, який, на твою думку, їй підходить.

Кошенята

Український фольклор

О. Шабельська

Сім пух-нас-тих ко-ше-ня-ток
Вий-шли в по-ле пос-три-ба-ти,
Тро-є, при-ча-їв-шись ниш-ком,
Хо-чуть у-пій-ма-ти миш-ку.
А най-мен-ше ко-ше-нят-ко
По до-ріж-ці бі-жи-ть з тат-ком.
Скіль-ки ко-ше-нят ли-ши-лось,
Що ми їх не по-лі-чи-ли?

Заграй мелодію на гітарі:

- 1) Визнач розмір пісні.
- 2) Проплескай ритм у долоні з рахунком вголос.
- 3) Проговори у голос, яким відкритим струнам відповідають ноти пісні та на якій струні та ладу натискати ноту Ля, Ре, До, та Соль(пригадай питання до карток та схему розташування нот на грифі).
- 4) Зверни увагу на репризу(пісня повторюється).
- 5) Почни грати зі словами(одна нота дорівнює одному складу, або слову з однією голосною).
- 6) Між кожною парою нот (1-2; 2-3;3-4;.....) постав цифру яка позначає відстань між ними включаючи їх самих.
- 7) Тональність цієї п'єси Соль мажор. Познач великою літерою Т тоніку. Римськими цифрами підпиши ступені гама червоним олівцем стійкі, а синім не стійкі, які є в цій мелодії.
- 8) Визнач настрій пісні по словах вірша. Напиши над скрипковим ключем темп з таблиці темпів, який, на твою думку, їй підходить.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

«Кожній дитині необхідно, щоб її пестили, посміхалися їй, розмовляли з нею, любили її та були з нею ніжні, - пише американський лікар та педагог Бенджамін Спок, - діти з нерозвиненою емоційною сферою зростають холодними та замкнутими». Одним з найважливіших засобів емоційного розвитку людини є музика. Музика починається у сім'ї.

«Хороші батьки (для дитини) важливіші за гарних педагогів», - відмічав в одному зі своїх досліджень видатний піаніст та педагог Генріх Нейгауз. Дійсно, намагання навіть найкращих викладачів бувають безплідні, якщо батьки дитини, яка навчається, байдужі до музики. Але ж саме вони, як найближчі люди, можуть заохотити її до занять цим видом мистецтва, розбудити цікавість, відвідуючи концерти, слухаючи музику вдома, музикуючи.

Важлива особиста зацікавленість батьків на протязі усієї музичної освіти дитини. Дорослі люди, які займаються самоосвітою, можуть зробити багато в мистецькому вихованні дитини, навіть якщо самі не володіють музичними інструментами. Вони можуть, дослухаючись до порад вчителя, створити середовище, яке б сприяло на початковому етапі навчання дитини музиці. Дуже важливо, щоб дитина у процесі оволодіння музичними навичками не залишалася наодинці із труднощами, які йому будуть траплятися. Тільки з такою допомогою музика стане для нього самим життям, а не просто заняттям.

На перших заняттях треба враховувати наступне:

1. Інструмент на якому дитина буде займатися вдома повинен бути потрібного розміру. Розкладна підставка обов'язкова. Чохол для належного зберігання гітари. Це виховує в дитини бережливість та повагу до того чим вона займається.

2. Провести бесіду з батьками на тему: «Яким повинно бути робоче місце для занять». Стілець твердий, гарне освітлення, підставка під ноги.

3. Дуже гарні результати приносить запрошення батьків на уроки разом з їх дітьми:

- вони мої перші помічники у виконанні дитиною домашніх завдань;
- вони бачать яким складним, але цікавим ділом займається їх дитина.

Її маленькі успіхи у різних видах діяльності викликають у них повагу та гордість за своє чадо. Це дуже важливо для занять саме музикою бо стимулює дитину частіше займатися вдома, а у майбутньому допомагає побороти страх публічних виступів;

- коли на уроці ми вивчаємо посадку та поставу рук я запрошую до спроби і батьків розповідаю їм про важливість цього процесу. Вдома вони із задоволенням допомагають дитині контролювати вірну посадку;

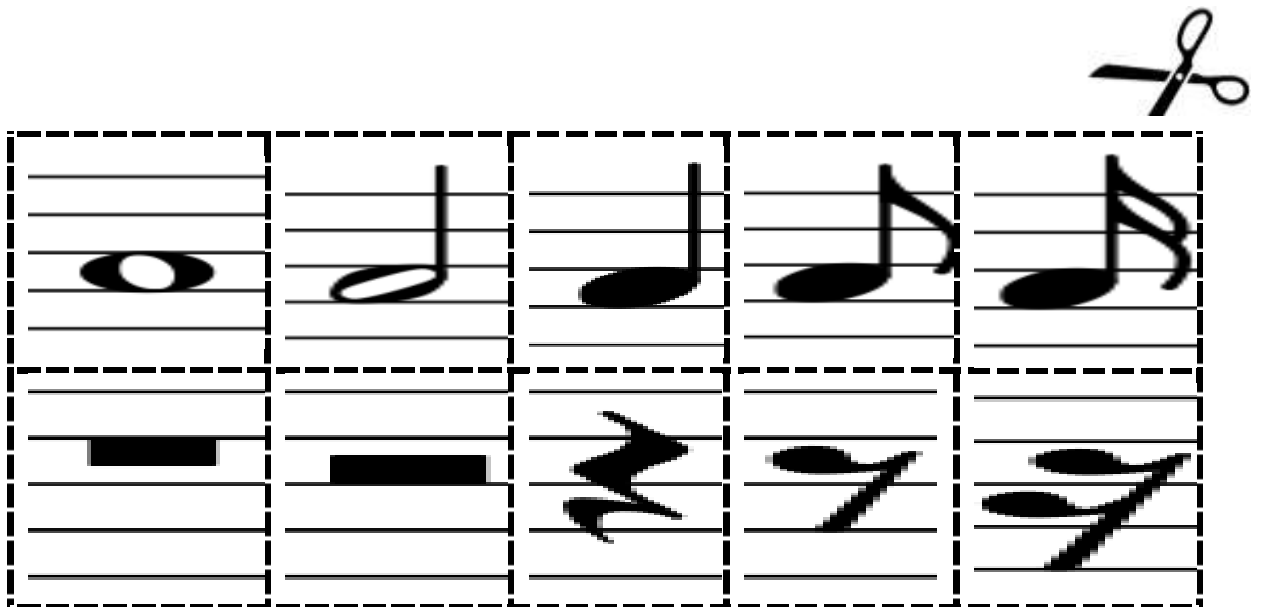
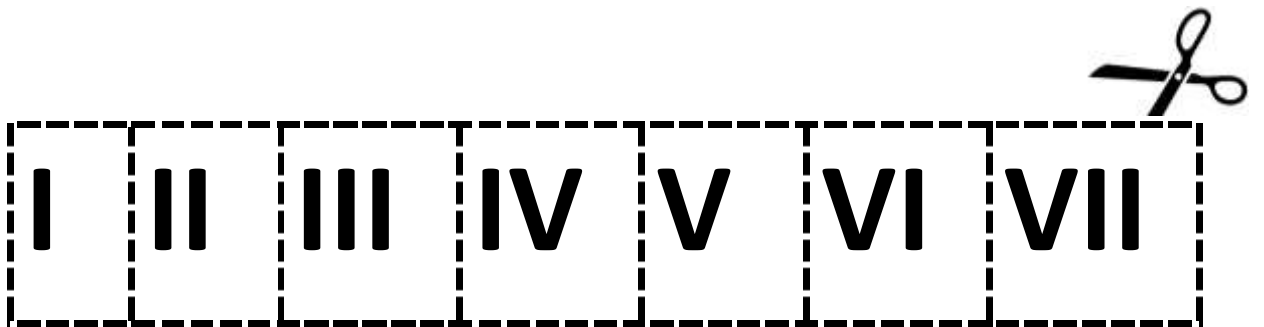
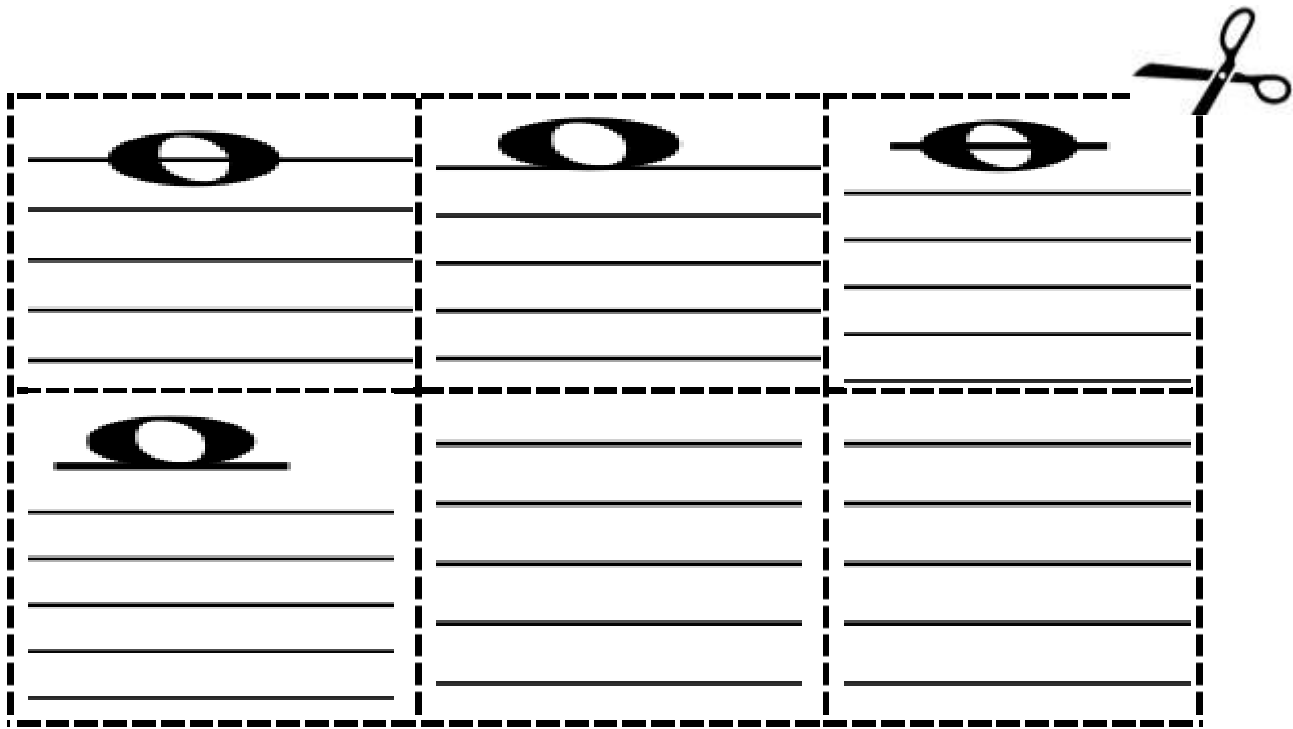
- до розкладання карток треба, по можливості, долучати батьків їм цікаво пізнати щось нове, а дитина спокійна, бо вдома в неї є помічник.

Методичний посібник «Гітарний дивосвіт» містить в собі все необхідне як для учня так і для викладача мистецької школи по класу гітари. Всі його розділи між собою пов'язані і у повному обсязі розкривають матеріал необхідний на початковому етапі навчання.

О.А. Шабельська

Картки для роботи на уроці

НОТИ

ГУСИ - ГУСИ

фольклор

В. Куліковська

Гу - си, гу - си! Га - га - га! Їс - ти йде - те? Да - да - да!

КІШКА

В. Куліковська

В. Куліковська

В ха - ті у Ма - ріш - ки о - се - ли - лась кіш - ка,

ба - вить всю ро - ди - ну ма - лень - ка по - тіш - ка.

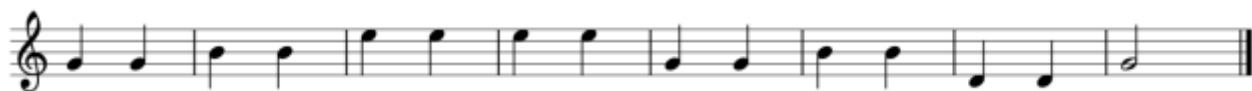
ЇХАВ ГРЕКА

Фольклор

В. Куліковська

Ї - хав Гре - ка че - рез річ - ку, ба - чить Гре - ка в річ - ці рак,

су - нув Гре - ка ру - ку в річ - ку рак за ру - ку Гре - ку цап!

ГОРЩИК

Фольклор

О. Шабельська

В ма-ми є ве - ли - кий гор-щик, ма-ма в ньо-му ва-рить бор-
щик,

І та - кий смач-ний той бор-щик, що ми лад - ні з'їс - ти гор-
щик.

ІДИ, ІДИ, ДОЩИКУ

Фольклор

І-ди, і -ди, до- щи-ку, зва-рю то-бі бор-щи-ку в по-ли-в'я-нім гор-щи-
ку

пос-тав-лю на ду -боч-ку, у зе -ле-нім са - доч-ку. Ві-тер із -няв-ся,

дуб за-хи - тав - ся, гор-щик роз-бив - ся, А до-щик по-лив - ся

цеб-ром, від-ром, дій-ни-це-ю над на-шо-ю пше-ни-це-ю!І-ди, і-
ди,дощику

зва-рю то-бі бор-щи-ку!То-бі ка-ша, ме-ні борщ, щоб і-шов ве-ли-кий
дощ!

МЕЛОДІЇ КРАЇН СВІТУ

АНГЛІЯ

Н. Парадізі

№ 7

КИТАЙ

ПОЙ, ПОЙ, ЧИО

Н. Парадізі

№

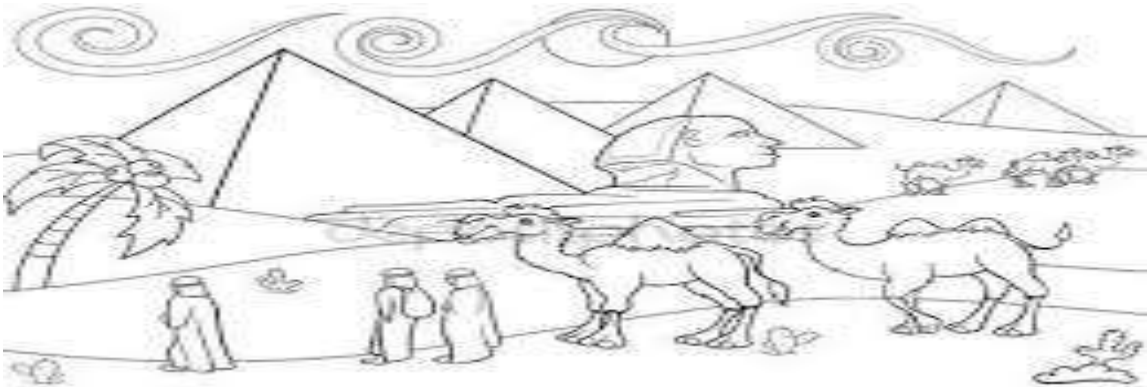
8

ЄГИПЕТ

ФАНФАРИ

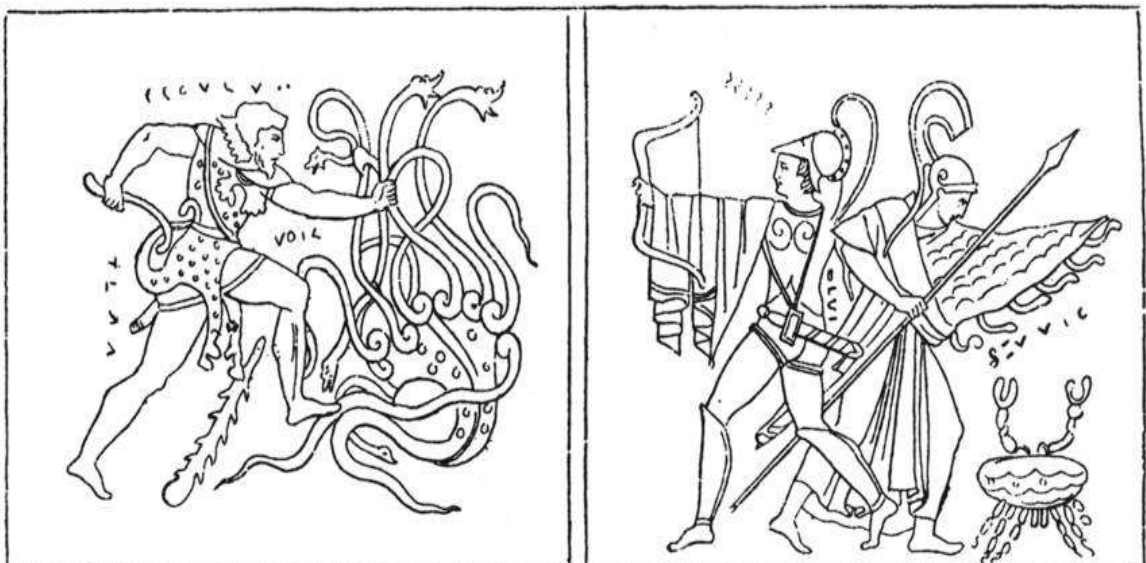
Н. Парадізі

ГРЕЦІЯ № 11

ПОДВИГ

Н. Парадізі

БОЛІВІЯ № 12
ФЛЕЙТА ПАНА

Н. Парадізі

MirChild.com

ДОБРЕ СЕРЦЕ

Фольклор

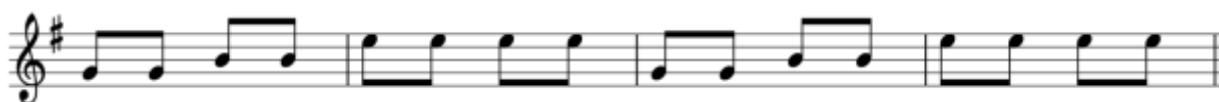
О. Шабельська

Ти не плач, не плач, не плач, і ско - ріш ме - ні про - бач,

і на ме - не ти не серд - ся, бо у те - бе доб - ре сер - це,

бу - де - мо зав - жди дру - жи - ти і ні - ко - ли не сва - ри - тись.

ГОРОБЕЦЬ - МУДРЕЦЬ

Л. Костенко

О. Шабельська

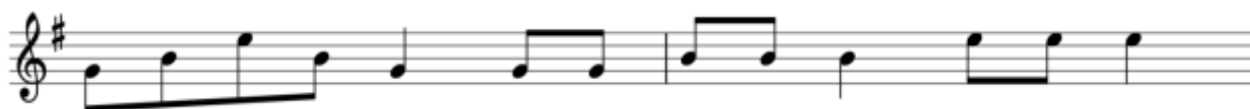
Роз - бі - гай - тесь лю - донь - ки хто ку - до - ю, хто ку - до - ю!

Го - ро - бець із бі - ло - ю бо - ро - до - ю, бо - ро - до - ю!

Що за ди - во див - не - є? На ві - ку, на ві - ку.

Впер - ше ба - чу бо - ро - ду о - та - ку, о - та - ку.

Мо - же він ста - рій - ши - на чи муд - рець, чи муд - рець?

Мо - же він зас - лу - же - ний го - ро - бець, го - ро - бець?

Ні не - се у дзьо - би - ку він пір' - їн - ку, він пір' - їн - ку.

При - го - дить - ся ді - точ - кам на пе - рин - ку, на пе - рин - ку.

Я І ТАТО

Г. Бойко

О. Шабельська

- От я біг на лиж - нім кро - сі не від - ди - ха - юсь і до - сі!

Дру - ге міс - це я зай - няв, і та - тусь ме - не об - няв...

- Ну, а біг - ло ж вас ба - га - то? Біг - ли вдвох ми: я і та - то!

ЗАЯЧИЙ КАРНАВАЛ

Л.Костенко

О. Шабельська

Віт - ре, віт - ре, ти не вий! У зві - ря - ток рік Но - вий.

Зо - рі сві-тять на я - лин - ці. Дід Мо - роз при-ніс гос-тин-ці.

Про-ме - тем со - бі до - ріж - ки. По-тан - цю - є - мо хоч тріш - ки!

Мас- ки зро - бим з бу - дя - ків. На - ля - ка - є - мо вов - ків!

КОЛЯДКА

Фольклор

О. Шабельська

Я ма - лень-кий пас-ту - шок, за - гор - нув-ся в ко-жу - шок.

На скри - поч - ку гра - ю вас у - сіх ві - та - ю.

А ви лю - ди чу - уй - те, ко - ля - ду го - туй - уй - те,

Яб - лу - ка, го - ріш - ки, ді - тям для по - тіш - ки.

ЗНОВУ ОДИНИЦЯ

Г. Бойко

О. Шабельська

- Ну, - хі - ба та - ке го - дить-ся? В те-бе - зно-ву о - ди - ни - ця!

- А ме - не сьо - год - ні ма - мо, за - пи - та - ли знов теж са - ме!

СКОЧИВ КОТИК

М. Підгірянка

О. Шабельская

Ско - чив ко - тик, сів на пло-тик ми - є ро - тик і жи - во-тик.

Він бі-лень-кий і чис-тень-кий, гар-ний Мур-чик, мій ма-лень-кий.

ТАКСІ

В. Куліковська

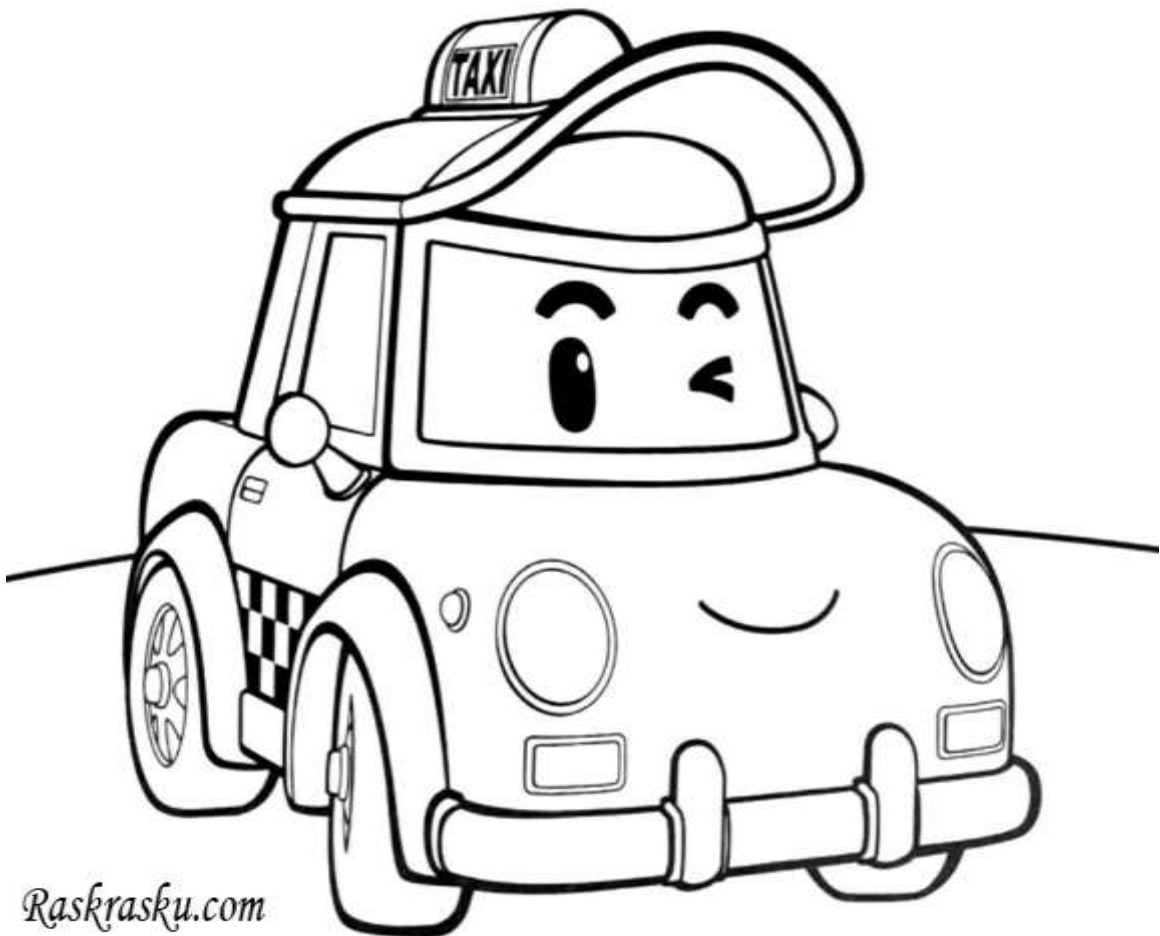
В. Куліковська

Мі, мі, сі, мі, мі, сі, я ка - та - ю на так - сі

всіх зві - рят у лі - сі, ок - рім вов - ка з ли - сом.

Raskrasku.com

ВІРШИК ХАТКА

А. Костецький

В. Куліковська

В цьо-му вір - ши- ку ні - ко - го ще не - ма - є ну ди - ва!

Ну - мо, зай - чи - ка пруд - ко - го ми пок - ли - че - мо до нас.

Раз! І мчить зай-чись-ко сі - рий. Два! І ще о - дин бі - жить.

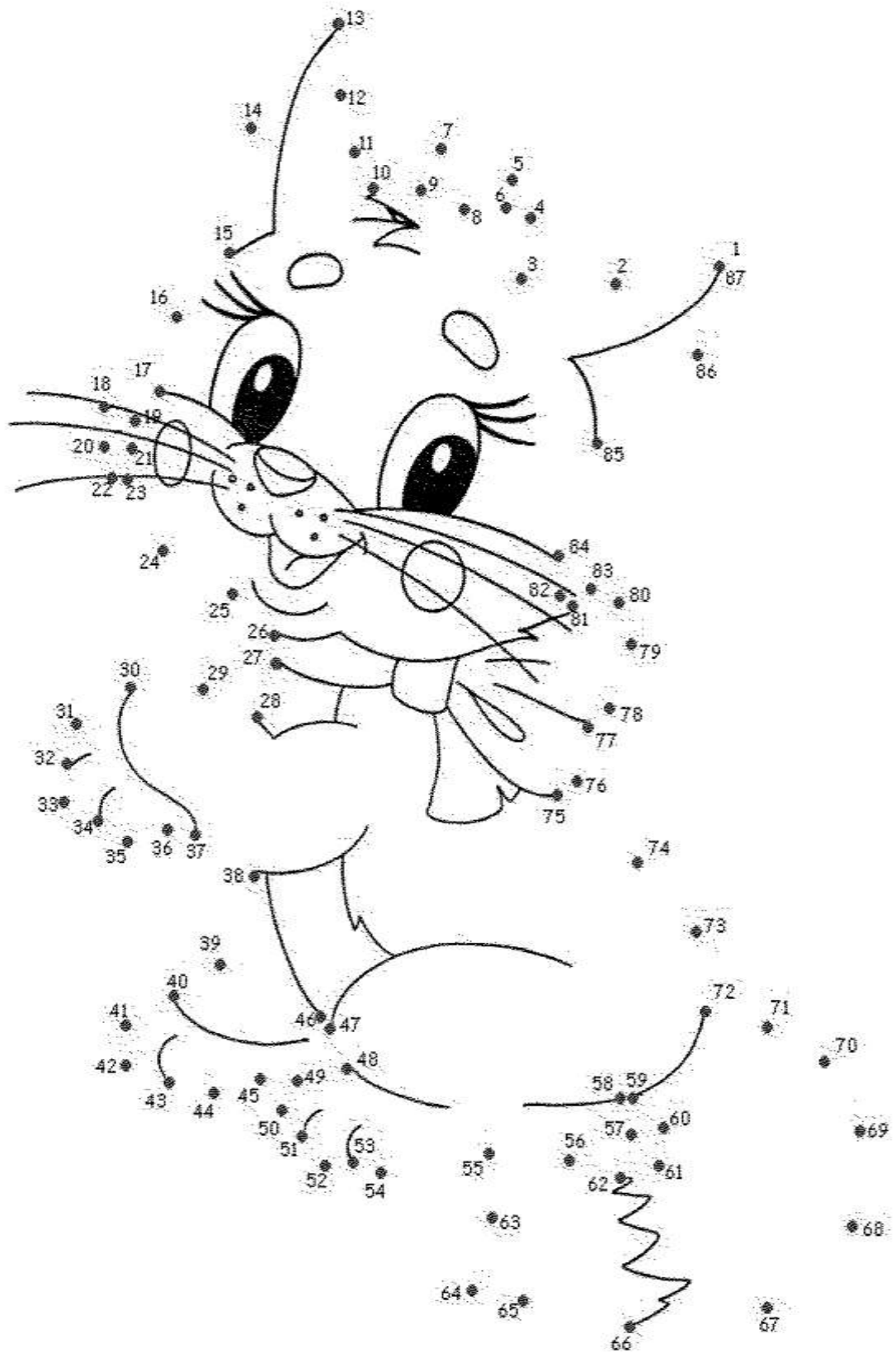
А за - ним і три, й чо-ти - ри, а за ти - ми п'ять і шість.

Ой, ди - ви - ся сім і ві - сім! Скіль-ки ж там вас? О - го - го!

Ви ж не вмiс-ти - тесь у вір - шик, ви зла - ма - є - те йо - го.

ВАЛЬС

В. Куліковська

НАША ТАНЯ

А. Барто

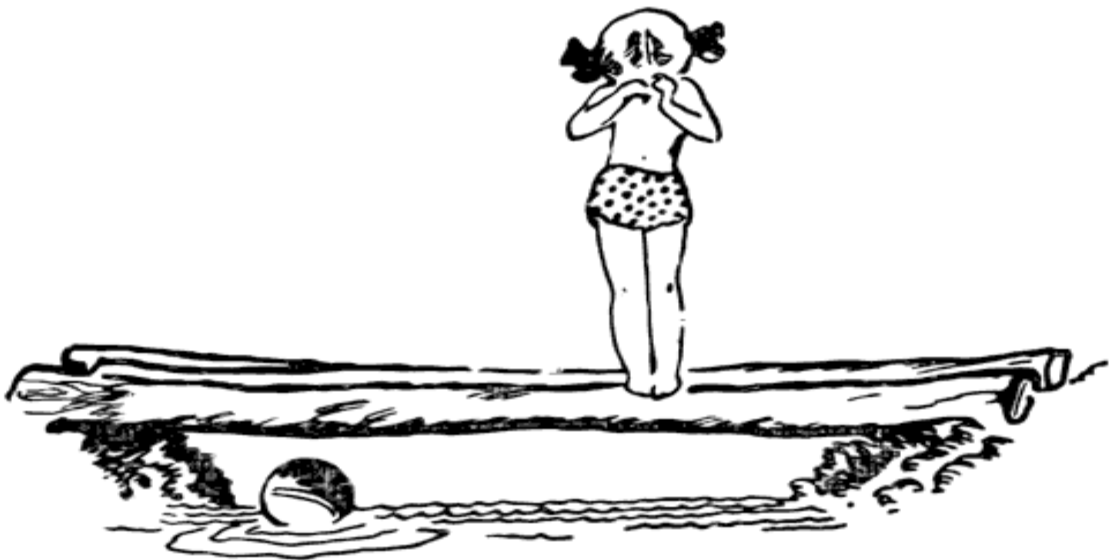
В. Куліковська

На - ша Та - ня гір - ко пла - че, бо вро - ни - ла в річ - ку м'я - чик.

Тих - ше, Та - неч - ка не плач, не по - то - не в річ - ці м'яч.

ЗДИВОВАНІ КВІТИ

Л. Костенко

О. Шабельська

Сю ніч зо - рі чо-мусь ко-лю - чі як - на - ля ка-ні ї - жач-ки.

Сю ніч сой-ка кри-ча-ла в кру-чі, сю ніч во-рон ска-зав«Ап-чхи!».

Сю ніч квіт-ка пи-та - ла квіт-ку: - Що ж це ро-бить-ся, по-яс - ни?

Тіль - ки вчо-ра бу-ло ще вліт - ку, а сьо - год-ні вже во-се - ни!

СОЛОВЕЙКО ЗАСТУДИВСЯ

Л. Костенко

О. Шабельська

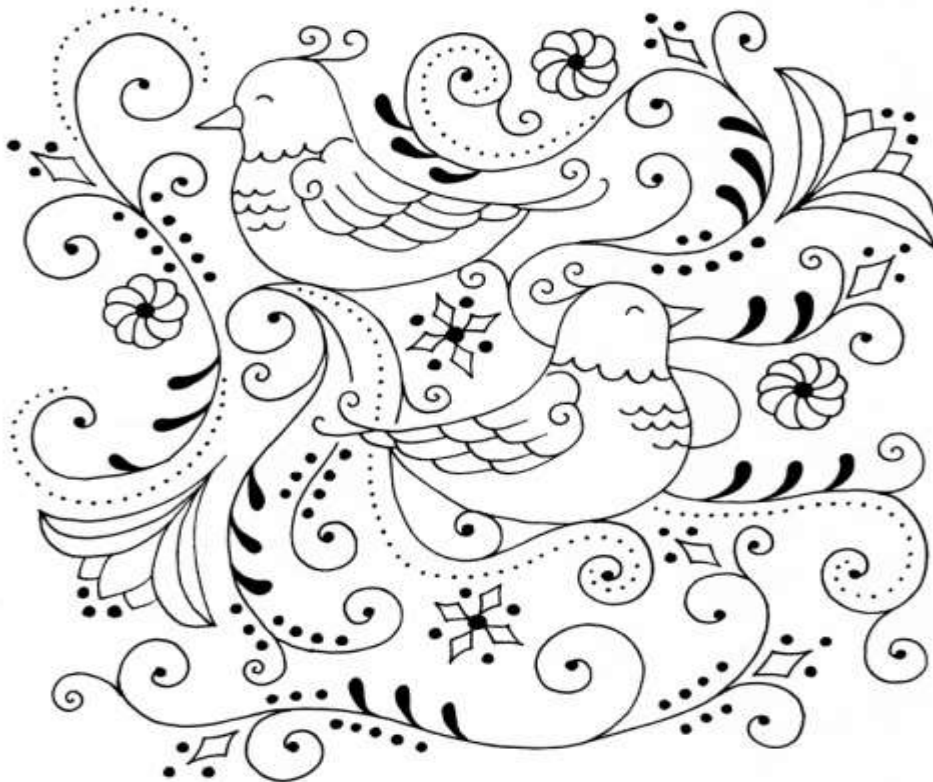
До-щик, до-щик, ти вже зли - ва! Пла-че гру-ша, пла-че сли - ва.

Ти пе - рі - щить за - хо - див - ся, со-ло - вей - ко зас - ту - див - ся.

А те - пер ле - жить під пле - дом, п'є га - ря - чий чай із ме - дом.

ЛЯ,ЛЯ,ЛЯ.

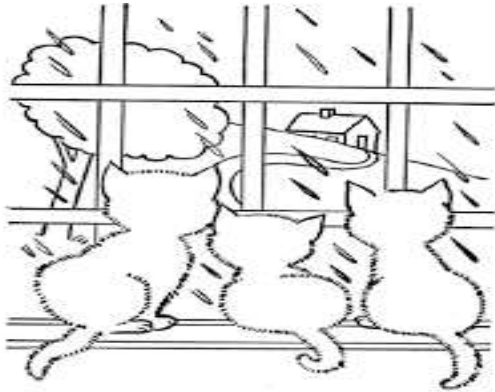
Н.Френкель

Ля, ля, ля, ля, соль, соль, ля, ллеть-ся до - щик на по - ля.

До - щик, до-щик, дуж - че лий, трав - ка, трав - ка, зе - ле - ній!

ЯПОНІЯ

КВІТКА ЛОТОСУ

Н. Парадізі

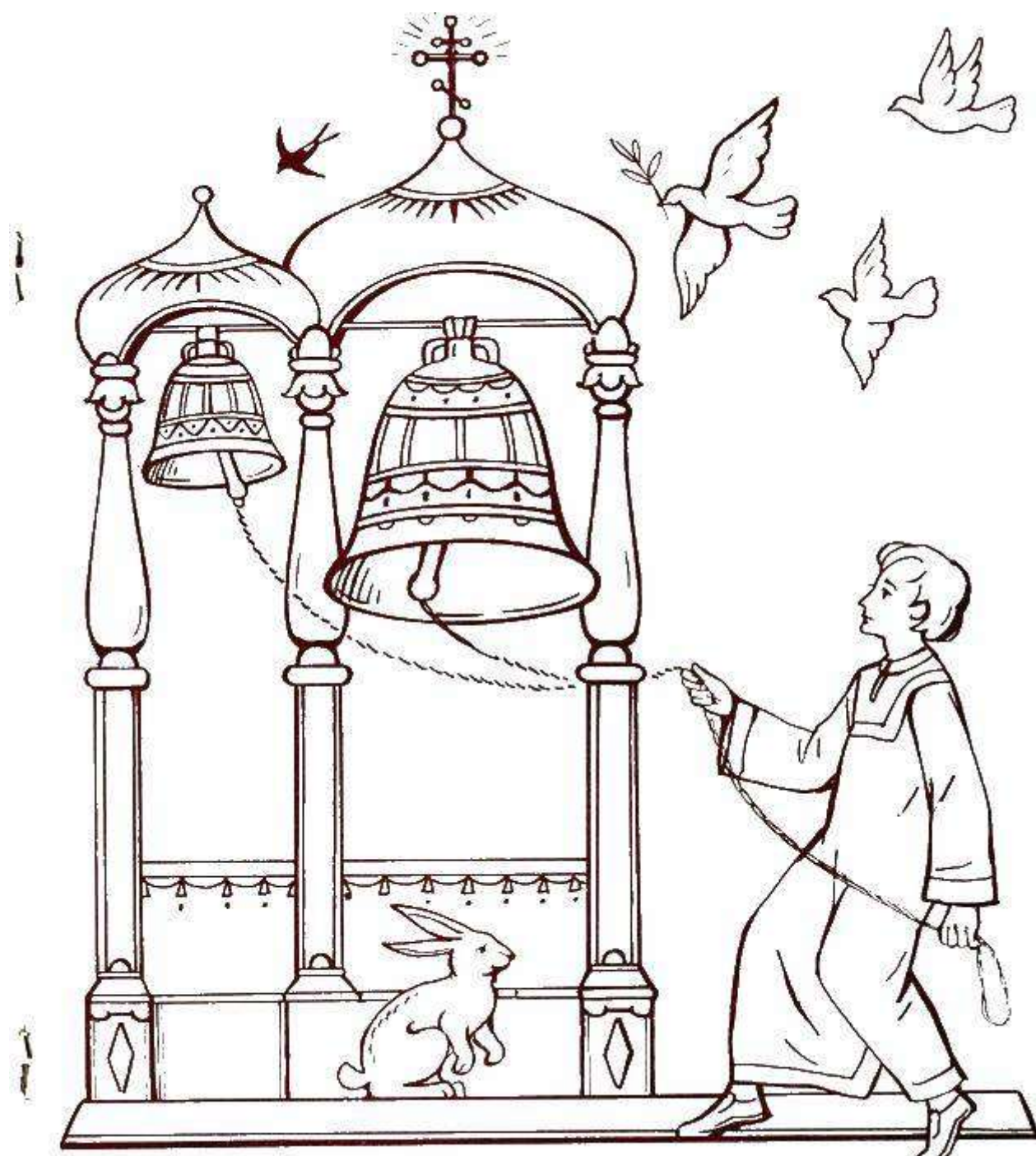

№ 14

ОЙ, ДЗВОНИ ДЗВОНЯТЬ

Фольклор

А МИ ПРОСО СІЯЛИ

Фольклор

АМЕРИКА

МАРЧЕТТА № 15

Н. Паралізі

СИБІР

СТЕП № 16

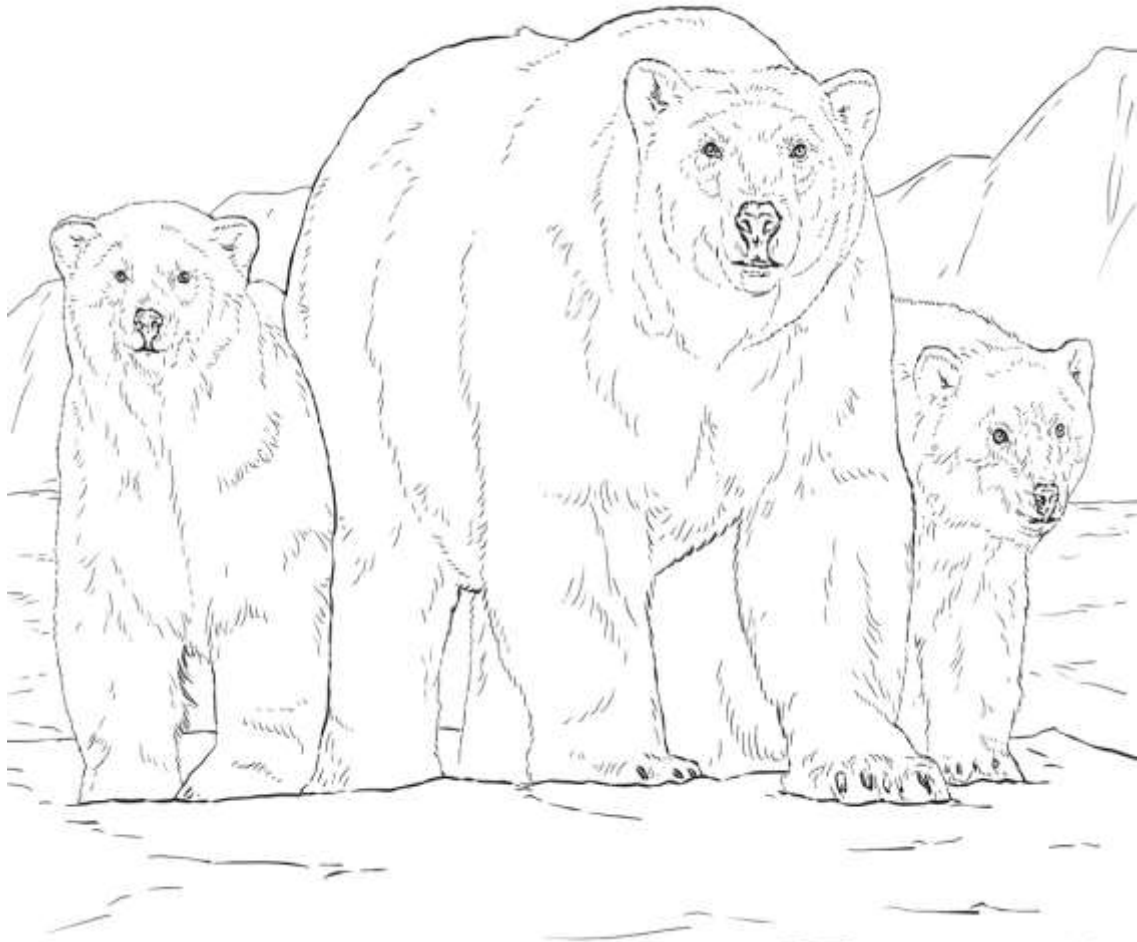
Н.Парадізі

Fine

D.C. al Fine

Detsi-Online.com

СОРОКОНІЖКА

В. Кудрявцева

В. Куліковська

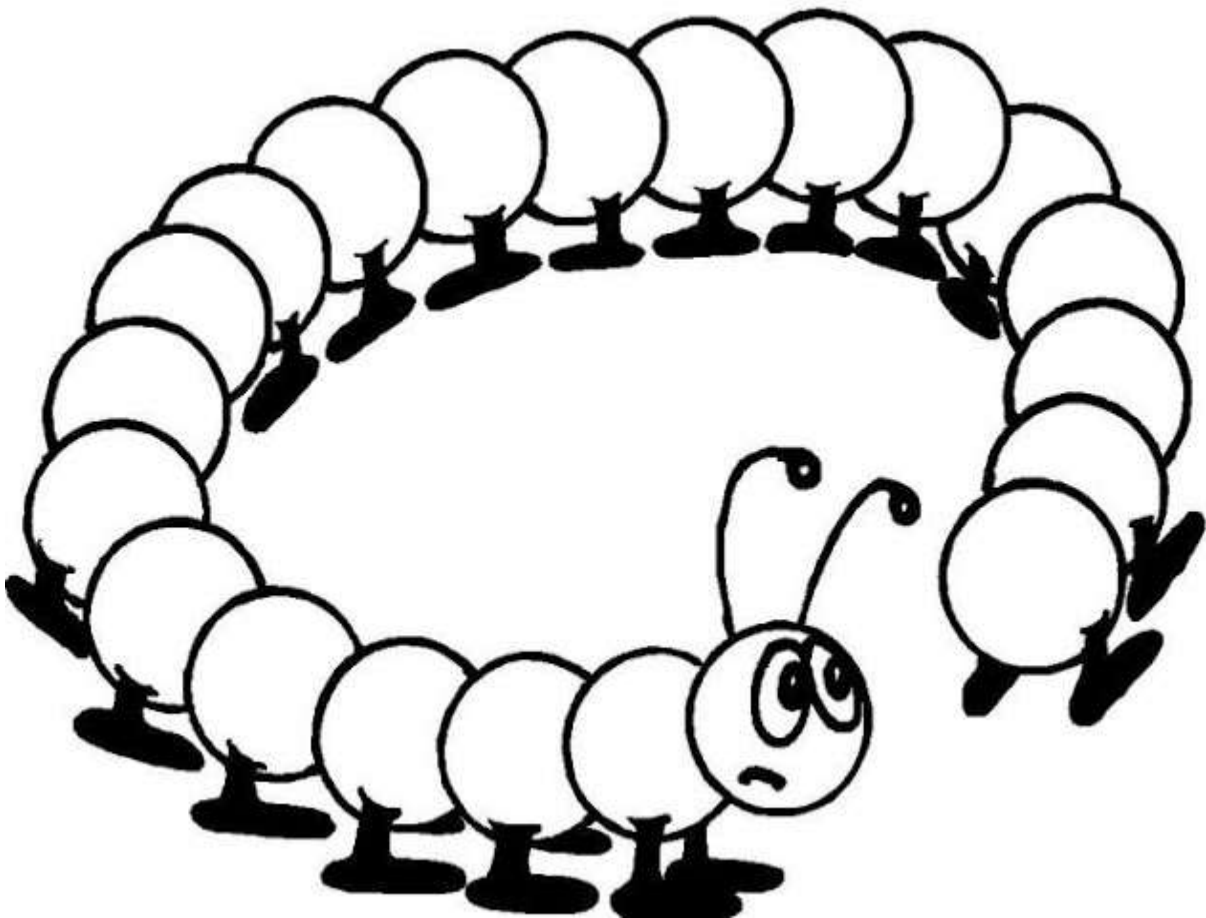
У со - ро - ко - ніж - ки за - хво - рі - ли ніж - ки,

де - сять ни - ють та гу - дять, п'ять куль - га - ють та бо - лять,

по - мо - жи со - ро - ко - ніж - ці ра - ху - ва - ти хво - рі ніж - ки.

№ 18

АМЕРИКА

ГОЛОСА ФЕРМИ

Н. Парадзі

СЛОВАЧЧИНА

БІЛИЙ КІНЬ

Н. Парадізі

ВІТЕР

Т.Г. Шевченко

В.Куліковська

Ві - тер з га - єм роз-мов - ля - є, шеп - че з о - со - ко - ю,

Пли - ве чо - вен по Ду - на - ю о - дин за во - до - ю.

 mori-raskraski.ru

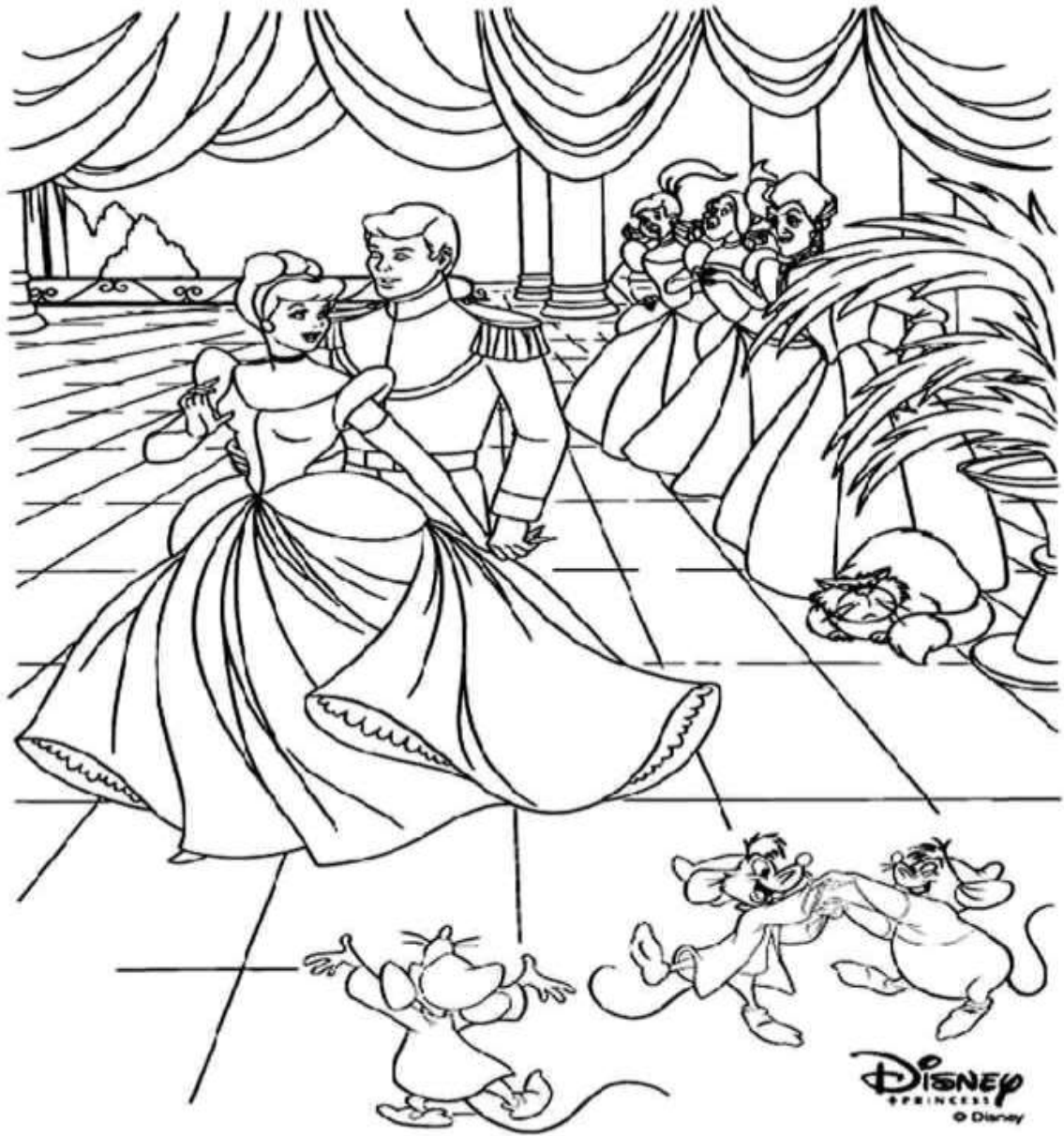
ГРА

В.Куліковська

ВАЛЬС

В.Куліковська

НА САНЧАТАХ

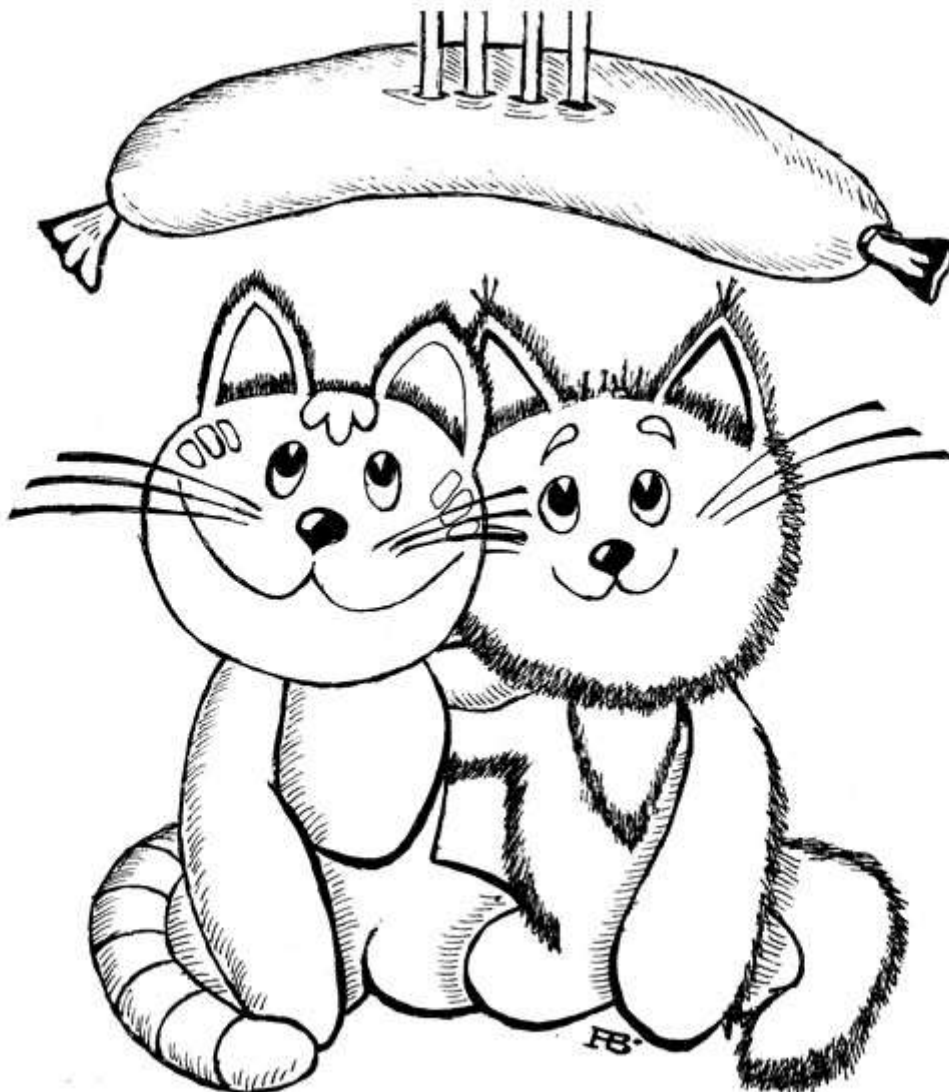
В. Куліковська

 Raskraski.link

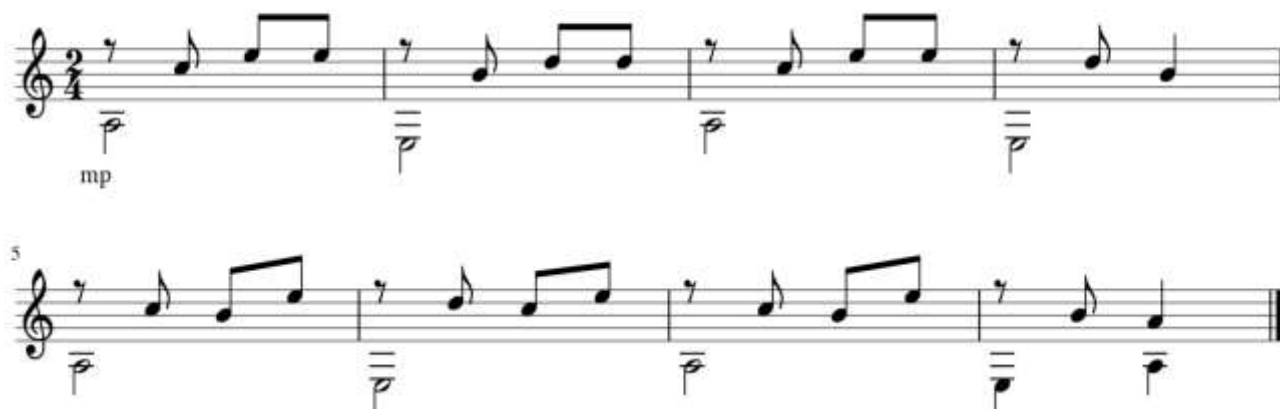
ДВА КОШЕНЯТИ

В. Куліковська

БЕРІЗКА

Л. Іванова

МУЗИЧНА СКРИНЬКА

В. Куліковська

ПОХМУРИЙ ВЕЧІР

Л. Іванова

ТУК, ТУК

Л. Іванова

Італія
Fra Martino

Н.Парадізі

МАЛЮВАЛА ЗРАНКУ МИШКА

Фольклор

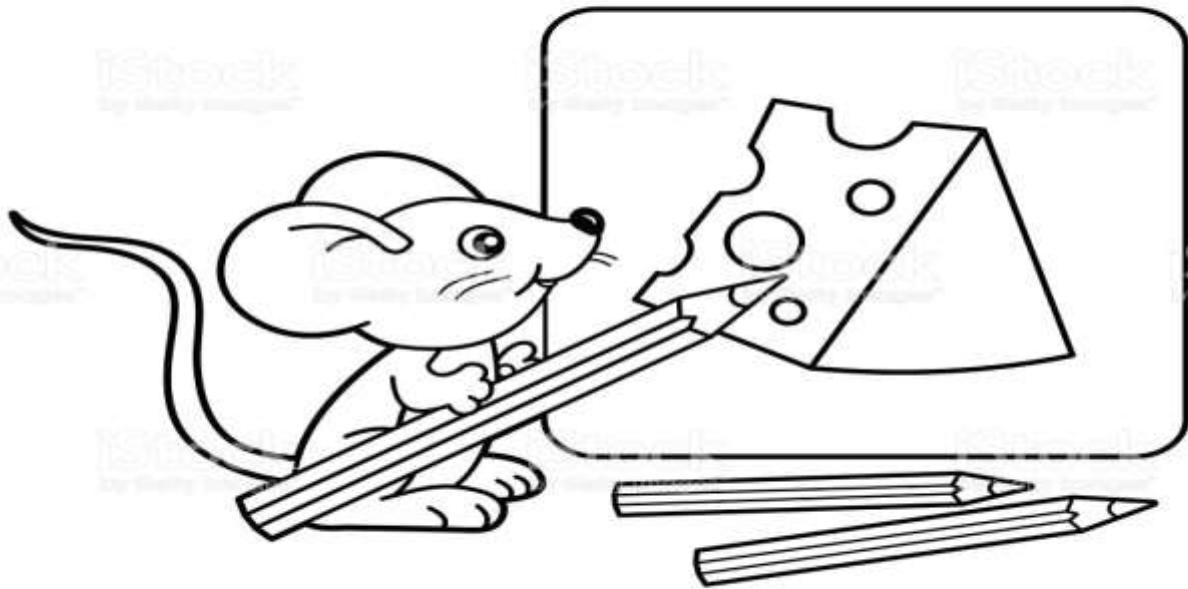
В. Куліковська

Ма-лю - ва - ла зран - ку миш-ка три цу - кер - ки, два го - ріш-ка,

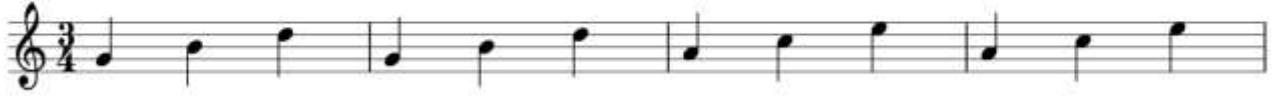
а в о - бід в ку-точ - ку сі - ла і смач - ний ма - лю - нок з'ї - ла.

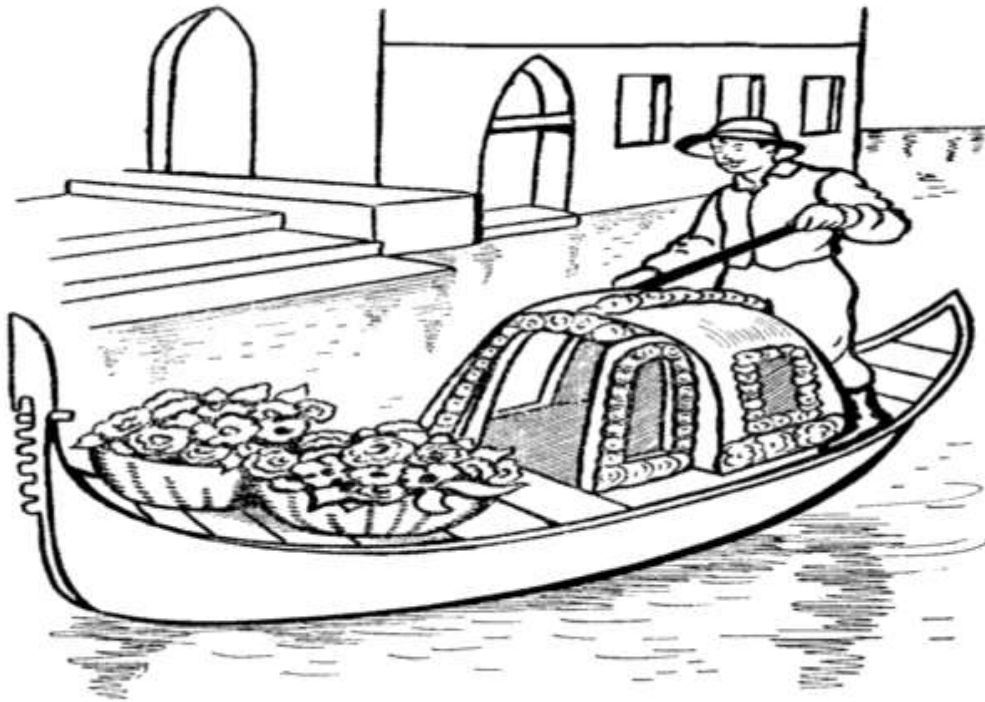
№ 21

Італія
БАРКАРОЛА

Н. Парадізі

Fine

ЗАЄЦЬ

М. Стельмах

В. Куліковська

За-єць спа - ти за - хо - тів, і по - душ - ку під - мос - тив,

тіль - ки ду - же дов - ге вуш - ко все зви - са - є із по - душ - ки.

ЖУРАВЛИК

Фольклор

В. Куліковська

У лу - зі жу - рав - лик ши - пав со - бі щав - лик.

Ку - п'ять йо - му гор - щик він вам зва - рить бор - щик.

moi-raskraski.ru

ВЕСЕЛИЙ ЖУК

Фольклор

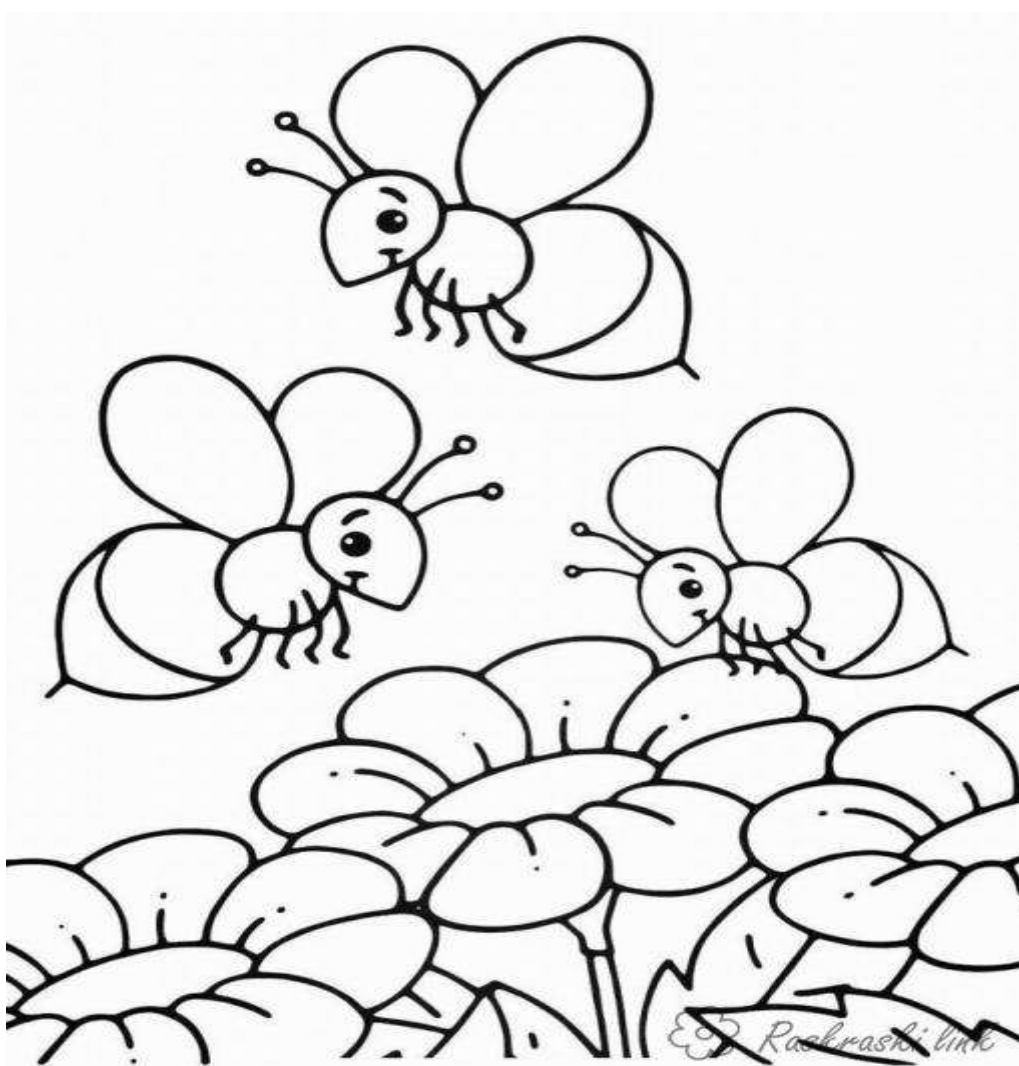
В. Куліковська

Дзиж - чить над жи - том ве - се - лий жук,

бо він у жов - тий вдяг - нув - ся ко - жух

КОШАЧА МАТЕМАТИКА

В. Левіна

В. Куліковська

Раз, два, три, чо - ти - ри, п'ять. Кіш-ка вчить-ся ра - ху - вать.

По-ма-лень-ку і по - тріш-ки до - да - є до ми - ші кіш-ку.

Від - по - відь да - є са - ма: кіш - ка є ми - шей не - ма.

КОЛИСКОВА

В. Куліковська

5

9

КАЗКА

В. Куліковська

НІМЕЧЧИНА

СВИСТУН

Н. Парадізі

ДРІМУЧИЙ ЛІС

Л. Іванова

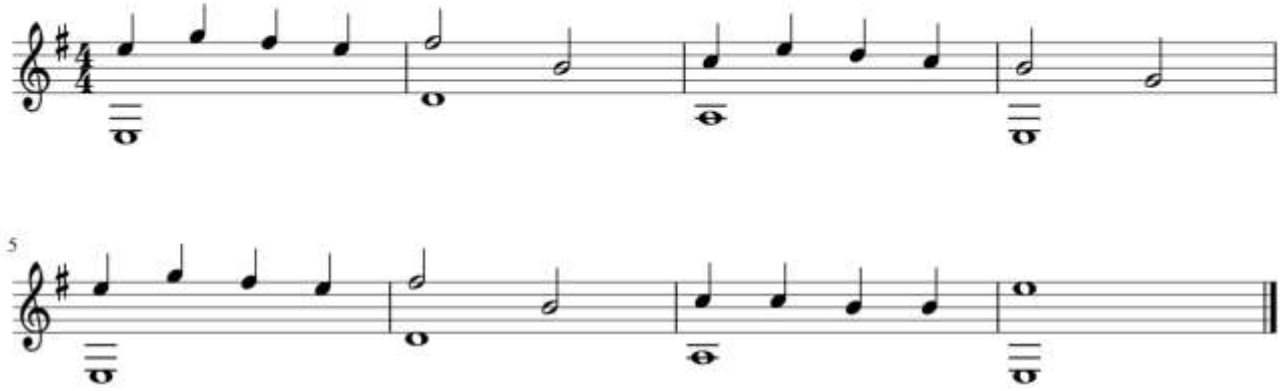
УЛЮБЛЕНА ЛЯЛКА

Л. Иванова

ОСІННІЙ ЛИСТОК

В. Куліковська

ГАРНИЙ НАСТРІЙ

В. Куліковська

ЩЕДРИК

Українська народна пісня

Щедрик, щедрик, щедрівочка,
Прілетіла ластівочка,
Стала собі щебетати,
Господаря вікликати:
«Вийди, вийди, господарю,
Подивися на кошару, -
Там овечки покотились,
А ягнички народились.
В тебе товар весь хороший,
Будеш мати мірку грошей,
Хоч не гроші, то полова,
В тебе жінка чорноброва.»
Щедрик, щедрик, щедрівочка,
Прилетіла ластівочка.

ЛИСТОПАД

Л. Иванова

ДОЩИК

Л. Иванова

ЇЖАЧОК

Л. Іванова

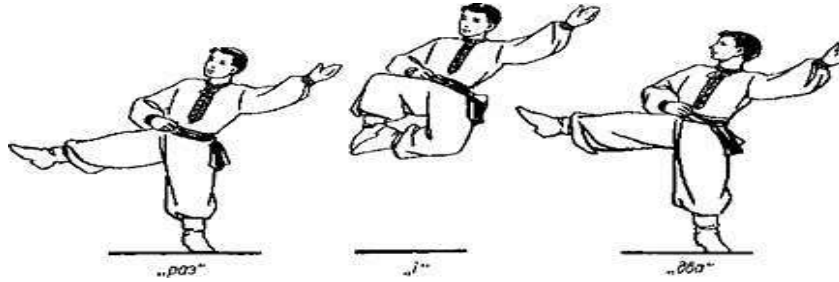
БІДНА ПТАШЕЧКА

Л. Іванова

ГОПАЧОК

В. Куліковська

ПОЛЕЧКА

Л. Іванова

МАРШ

Л. Іванова

ВАЛЬС

Л. Іванова

ВЕСНА ПРИЙШЛА

Л. Іванова

ЗЕЛЕНІЄ ЛУЖОК

Л. Іванова

№ 27

АМЕРИКА

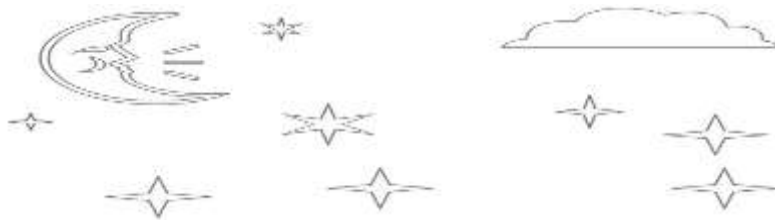
ДОЛИНА РОЖЕВОЇ РІЧКИ

Н. Парадізі

МІСЯЦЬ НА НЕБІ

Українська народна пісня

Місяць на небі, зіроньки сяють
Тихо по морю човен пливе.
В човні дівчина пісню співає,
А козак чує, серденько мре.
Пісня та мила, пісня та люба
Все про кохання, все про любов.
Як ми любились та й розійшлися,
Тепер зійшлися навіки знов.
Як ми сиділи мило з тобою,
А місяць ясний світив до ніг.
Я все дивився у твої очі
І надивитись ніяк не міг.
Ой очі, очі, очі дівочі,
Темні, як нічка, ясні, як день.
Ви ж мені, очі, вік вкоротили,
Де ж ви навчились зводити людей?

КАНАДА

СПІВАЮЧІ РЕЙНДЖЕРИ

Н. Парадізі

Fine

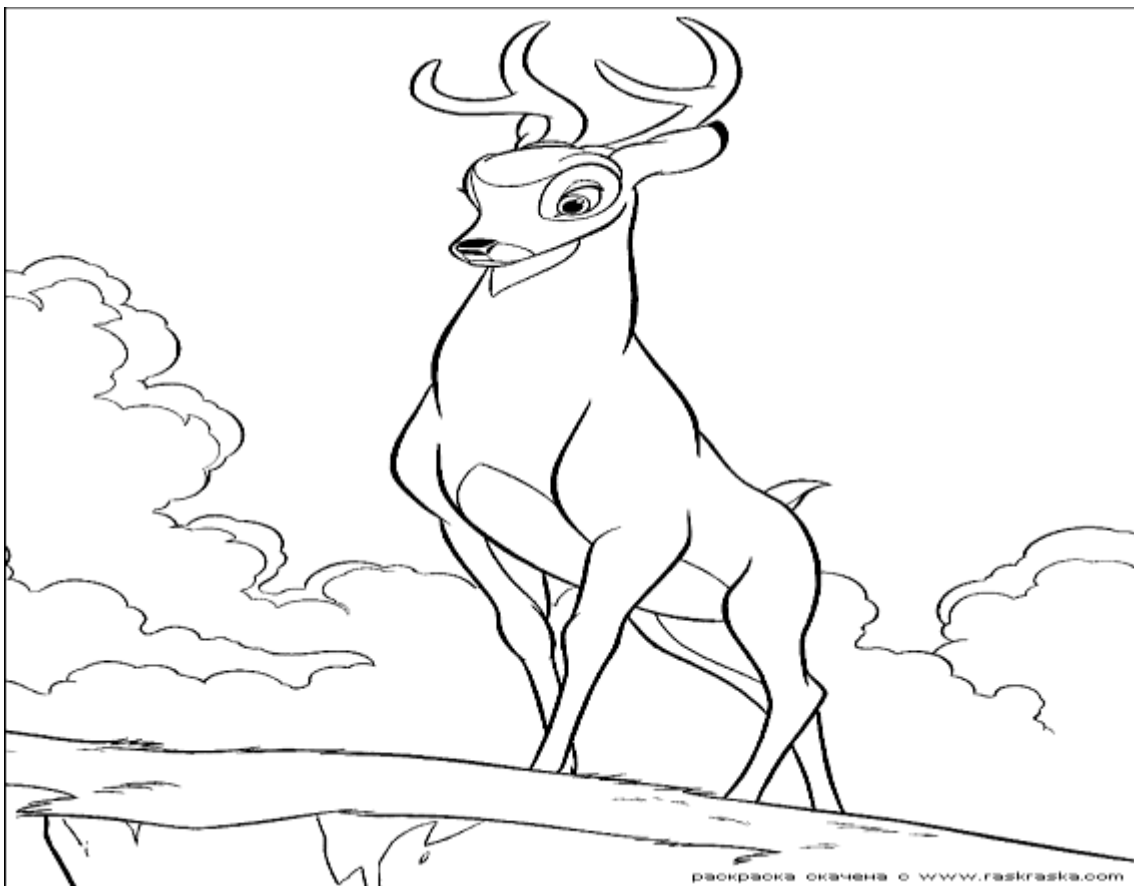
D.C. al Fine

№ 30

ШВЕЦІЯ
ПІВНІЧНИЙ ОЛЕНЬ

Н. Паралізі

раскраска скачена с www.raskraska.com

№ 25

АМЕРИКА

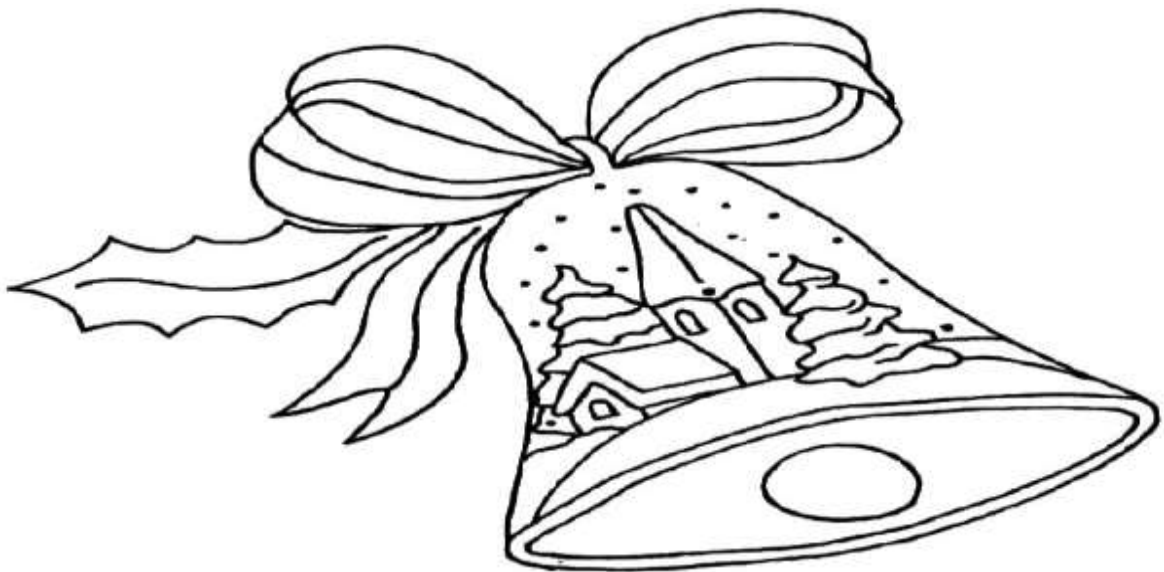
ДЗВІНОЧКИ

Дж. Пірпун

Н. Парадізі

**Jingle bells, jingle bells, jingle all the way
Oh, what fun it is to run in a one-horse open sleigh
Jingle bells, jingle bells, jingle all the way
Oh, what fun on Jah's cool run in a one-horse open sleigh.**

№ 23

НІМЕЧЧИНА

РАДІСТЬ

Н. Парадізі

#81046395

№ 24

ФРАНЦІЯ

TE DEUM

Н. Парадізі

НІЧ ЯКА МІСЯЧНА

Українська народна пісня

Ніч яка місячна, зоряна, ясна,
Видно, хоч голки збирай;
Вийди, кохана, працю зморена,
Хоч на хвилиночку в гай!
Вийди, кохана, працю зморена,
Хоч на хвилиночку в гай!
Сядем укупочці тут під калиною,
І над панами я пан!
Глянь, моя рибонько, — срібною хвилею
Стелеться в полі туман.
Глянь, моя рибонько, — срібною хвилею
Стелеться в полі туман.
Ти не лякайся, що змерзнеш, лебедонько,
Тепло — ні вітру, ні хмар,
Я тебе пригорну до свого серденька,
А воно палке, як жар.
Я тебе пригорну до свого серденька,
А воно палке, як жар.

Большая Медведица

© Елена Мещерякова

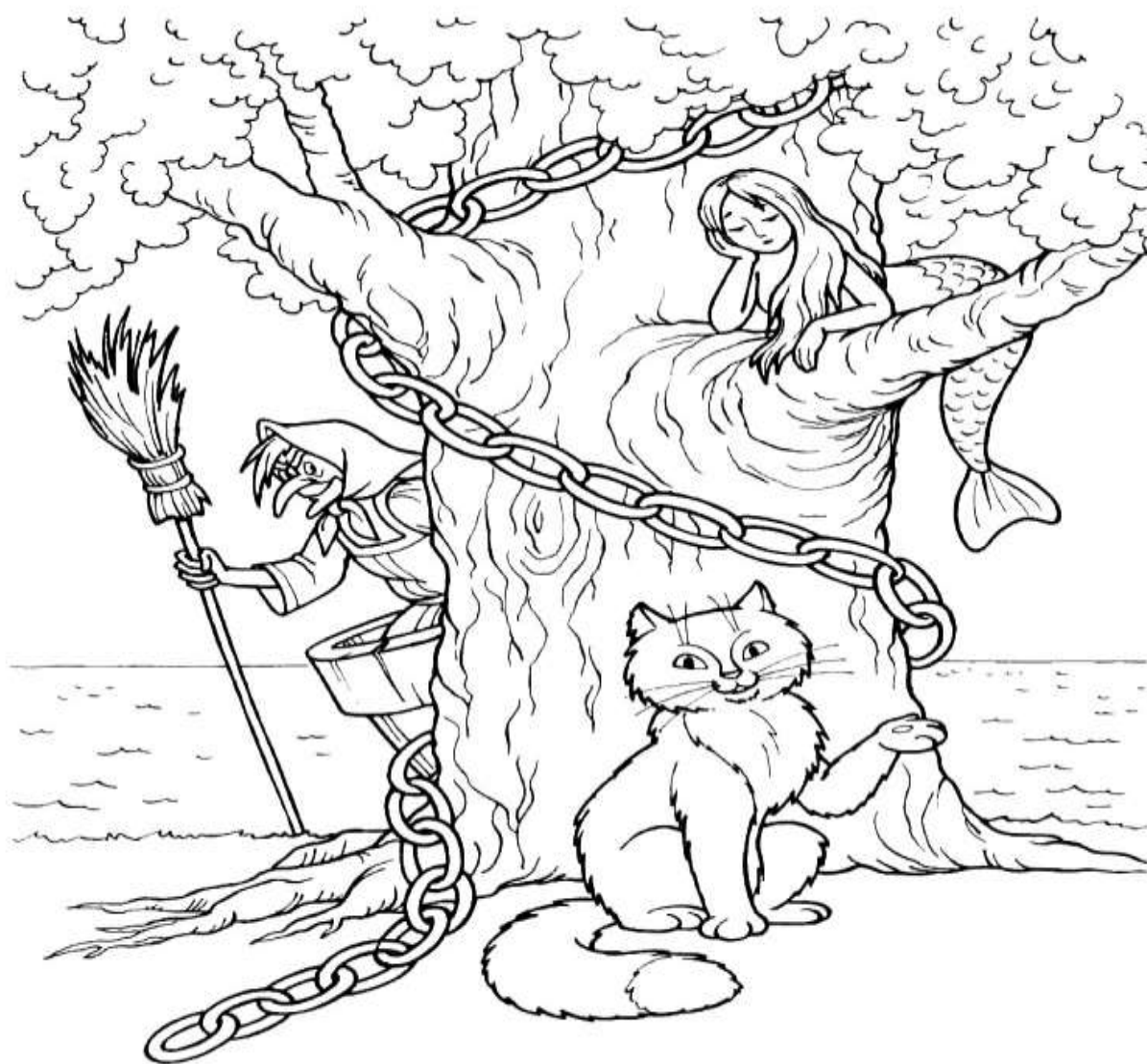
ЗАЛІЗНИЙ ДРОВОСІК

Л. Іванова

СТАРОВИННИЙ ДУБ

Л. Іванова

ЛЕГЕНДА

Н. Парадізі

5

8

11

15

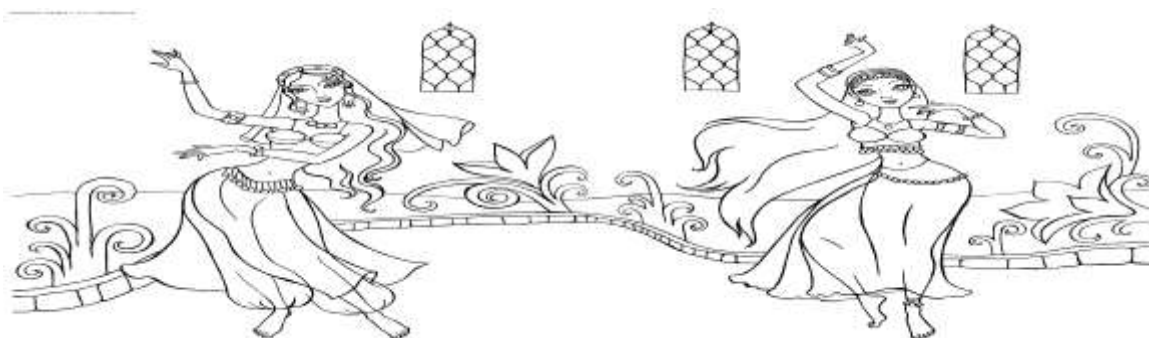
18

СІРІЯ

СХІДНИЙ ТАНЕЦЬ

Н. Парадізі

Заключне слово від автора

Про важливість та актуальність інтегрованих уроків на першому році навчання можна судити за покращеннями, знань та навичок учнів мистецької школи по класу гітари у порівнянні з минулим досвідом. Завдячуючи співпраці з викладачами з музично-теоретичних дисциплін вдалося отримати такі результати:

1. Учні спокійно та радісно відвідують усі уроки в музичній школі, хоча раніше вони їх розділяли на важкі та легкі.

2. Більш якісно почали виконувати домашні завдання на інструменті, бо завдяки такому підходу до подання матеріалу на уроках, вони хочуть отримати наступне цікаве завдання.

3. Завдяки постійній зміні діяльності (розумова, рухова, ігрова) уроки проходять цікаво, насичено та вони бажані для учня.

4. Якщо батьки присутні на уроках, вони разом із дитиною несуть у сім'ю інформацію про те, який розвиток отримує дитина. Отримують розуміння важливості постійних, систематичних занять вдома та відвідування усіх уроків за розкладом у мистецькій школі.

Завдяки такому підходу учень вчиться розуміти музичну мову, ті її основні поняття, які знадобляться йому впродовж всього навчання. Ще наші предки казали - “Повторення — мати навчання”, так ось саме цей процес є основою даного методу.

Те, що дитина не зрозуміла, не дослухала, в силу свого віку, нестійкої уваги, на уроці теорії — вона почує та запам'ятає на уроці спеціальності. Якщо учень взагалі пропустив будь-який з уроків, то, завдяки цьому методу, він не втрачає такі важливі на наступних етапах знання. Матеріал повторюється і подається об'ємно з різних боків і тому стає стійким знанням.

У майбутньому, якщо дитина не покине заняття у мистецькій школі, це стане фундаментом її професійного зростання, а на початковому етапі - це дає основу для мотивації до навчання.

Зрозумілість того, що кажуть на уроках та задають додому, можливість творчо, варіативно відповісти на питання, цікаві ігрові методи подання матеріалу — все це слугує тому, що дитина з радістю відвідує школу, спокійно та впевнено відчуває себе на інших уроках.

Методичний посібник

«Гітарний дивосвіт» - «1» рік навчання.

Автор - викладач по класу гітари Чернігівської школи мистецтв при

музичному коледжі імені Л. М. Ревуцького

Шабельська Оксана Анатоліївна.

До збірки увійшли твори:

В. Куліковської

Н. Парадізі

Л. Іванової

Обробки У. н. п.

Н. Френкель

В.А. Моцарта

У посібнику використані ілюстрації з сайтів

https://www.justcolor.net/ngg_tag/cat/

<http://www.supercoloring.com/ua/rozmalovky/ssavci/koty>

<http://raskrasochka.net/zaycy/1909-obvesti-po-tochkam-risunkis-zaycami-i-raskrasit-ih.html>.

Комп'ютерний набір – Шабельська О. А.

УКРАЇНА

СВІДОЦТВО

про реєстрацію авторського права на твір

№ 82861

Методичний посібник "Гітарний дивосвіт"

(вид, назва твору)

Автор(и) Шабельська Оксана Анатоліївна

(повне ім'я, псевдонім (за наявності))

Дата реєстрації

14.11.2018

**В.о. державного секретаря
Міністерства економічного розвитку
і торгівлі України О. Л. Савчук**

